

ERDÉLYI LAPOK

s. Ramaszetter Róbert urnak

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 let.
Magyarországon: Egész évre 50 P. félévre 25 P. negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Ausztria a középeurópai új alakulások ütközőpontjába került

Dollfuss kancellár váratlan útja Mussolinihoz. Olaszország érdekes kibontakozási terve

(Bécs). Augusztus utolsó napjaira várták, hogy Dollfuss osztrák kancellár és Mussolini olasz miniszterelnök között találkozó lesz. Közben azonban Mussolini üzenetet küldött Bécsbe, hogy éppen augusztus utolsó tíz napján nagy elfoglaltsága lesz, s csak szombaton és vasárnap tud az osztrák kancellár rendelkezésére állani. Ezt a két napot Mussolini családi körben tölti Riccione nevű furdőhelyen.

Dollfuss az üzenet folytán gyorsan repülőgépre ült s szombat este 6 órakor Riccioneba érkezett. Szombat este félnyolckor a Riccione-beli szállodában az osztrák kancellárt meglátogatta Mussolini s azonnal megkezdtek beható megbeszéléseiket. — A megbeszélésen Suvich olasz külügyi államtitkár is résztvevett.

A megbeszélések körét erősen meghatározzák a következő körülmények.

Németország és Ausztria között a helyzet feszültsége csak növekszik. Ausztria már a genfi Népszövetség előtt akar panaszolni függetlenségének a veszélyeztetése miatt. Németországot ez a szándék nem nagyon inti mérseklésre, hanem még szeretné is kikényszeríteni az ausztriai pört a világ előtt. A számítása talán az, hogy

ezen a réven sok olyan teleplezést idézhet elő, ami belpolitikailag rossz visszhatást kelt

az osztrák kormány ellen. Például kiderül az, hogy az osztrák kormány biztatta fel az angol és francia kormányt a németek elleni föllépésre.

Ausztria a diplomáciai viszony felbontására is gondolt, s legutóbbi napokban azért élezett ki némely hivatalos közlést, hogy ezt a lépést indokolja. Azonban az utolsó pillanatban éppen Mussolini lépett közbe s az osztrákokat visszatartotta az elhamarkodott lépéstől. Dollfuss mostani Riccione-beli találkozásának ez az olasz közbelépés volt a közvetlen megelőzője.

Az olasz kormány különben a német-osztrák viszály megoldásának a titkát abban keresi, hogy Ausztriára nézve feleslegessé tegye a Németországhoz való csatlakozást. Ez azáltal érhető el, ha Ausztriát gazdaságilag és pénzügyileg az önálló életre képessé teszik. Meg kell tehát őt szabadítani a népszövetségi és egyéb külföldi kölcsönöktől, s új életre való berendezkedéshez befektető tőkét kell neki adni. Ilyen irányban Olaszország úgy Párizsban, mint Londonban megkezdte a beható tanácskozásokat. Ha az olasz terv sikerül, akkor ezzel

Ausztria nemcsak Németországtól, de a nyugati hatalmak további gyámködásátől is szabadulna

s Magyarország és Olaszország együttesével folytathatna középeurópai politikát.

Ami tehát most Ausztria körül folyik, az a középeurópai és keleteurópai viszonyok változásaira lényeges hatással fog lenni.

Dollfuss szerint Ausztria együtt akar dolgozni Németországgal is, de főképpen Olaszországgal és Magyarországgal.

Rómából jelentik: Dollfuss osztrák kancellár szombaton este hat órakor repülőgépen Rimimibe érkezett, ahol Suvich külügyminiszter fogadta a repülőtéren, majd folytatta útját Riccioneba. Az osztrák kancellár Riccioneban másfélóra hosszig tárgyalt Mussolinivel. A tanácskozások a Grand Hotelben folytak le és hivatalos jelentés szerint a két államférfi megbeszélései során felvázolta a politikai helyzet általános vonásait. Mussolini körvonalazta Ausztria jelenlegi helyzetét, jövőjét és a Dunaprobléma körülményeit. Dollfuss megvilágította Ausztria külügyi és belügyi helyzetét s az osztrák köztársaság függetlenségéből kiindulva, kijelentette, hogy Ausztria együtt akar dolgozni Olaszországgal, Magyarországgal és ha lehetséges, Németországgal is.

Velencéből jelentik: Dollfuss hétfőn reggel fél 9 órakor repülőgépen visszautazott Bécsbe.

A francia sajtó az új Középeurópa jöttéről beszél.

(Párizs.) Az egész francia sajtó közléseinek a homlokterében Dollfuss olaszországi látogatása áll s a lapok úgy vélik, hogy az osztrák kancellár útja most kiegészítése volt Papen és Gömbös megelőző látogatásainak. A lapok hosszasan kommentálják Mussolini és Doll-

fuss tanácskozásait. Az *Intransigeant* többek között azt írja, hogy Mussolini nem csupán Ausztria pillanatnyi megsegítését tervezi, hanem Németországot is végleges lemondásra akarja bírni. Így akarja végleges és befejezett formák közé terelni a középeurópai helyzetet. A lap tudni véli, hogy Mussolini a közelmúltban MacDonalddal is tanácskozott erről s az ügy egyik sarkpontját a békeszerződések kérdése képezi. Nincs kizárva — írja a lap, — hogy ebből az alkalomból Róma, London és Párizs egy újabb közös demarsot is intéz Németországhoz. Mussolini olyan pénzügyi és gazdasági megsegítést tervez Ausztria számára, amely teljesen függetlenítené Ausztriát.

Herriot lapja féltékeny Mussolinira.

Párizsból jelentik: Herriot lapja, az *Ere Nouvelle* kifogást emel Mussolini terve elé és hangsúlyozza, hogy Ausztria éppen úgy fordulhatott volna Angliához és Franciaországhoz is, mint Olaszországhoz. Mussolini terve egyébként nem lepi meg, mert köztudomásu, hogy régi szándéka a Ducenak Ausztria és Magyarország közelebb hozása, hogy ezáltal a kisantant erejét gyöngítse.

A félhivatalos Havas ügynökség jelentése szerint, beavatott körök tudnivalók, hogy Mussolini Triesztben szabad kikötőt tervez Ausztria és Magyarország számára.

Összefüggés az osztrák és magyar kormányférfiak római útja között.

Belgrádból jelentik: A kormány lapja, a *Politika* arról ír, hogy Mussolini életképessé akarja tenni Ausztriát. A lap nem tartja véletlennek, hogy Mussolini sürgős meghívására közvetlenül Fabinyi magyar kereskedelemügyi miniszter látogatása után utazott az osztrák kancellár Olaszországba.

Milánóból jelentik: A *Popolo d'Italia* rendkívül meleg hangon ír Fabinyi magyar kereskedelemügyi miniszter olaszországi látogatásáról. A tanácskozások jelentőségéről szólva, hangsúlyozza, hogy Magyarország újabb bizonyosságot tett a fasiszta Olaszország iránti barátságáról.

Németország elfogadhatatlan feltételeket ajánlott a román gabonáért

Bukarest. Saját tud. A román-német kereskedelmi tárgyalások végleg meghiusultnak tekinthetők. A németek elfogadhatatlan feltételeket ajánlottak, így többek között azt, hogy

Románia adjon el Németországnak nagymennyiségű gabonát, de nem a német belföldi szükségletek fedezésére, hanem hogy azt Németország más piacokon helyezze el.

A búzatermelő és fogyasztó államok új világtanácskozásra gyűltek

Londonból jelentik: A kanadai kormányzati palotában harmincegy állam megbízottja, a világ gabonapiacának szabályozása ügyében, hétfőn megkezdte a tanácskozást. Az amerikai fődelegátus bejelentette, hogy Amerika búzafelhasználásából 260 millió bushelt szándékozik európai piacra elhelyezni s ha az

európai mezőgazdasági államok ez elől elzárkóznának, Amerika kénytelen lesz európai piacokon eszközölt bevásárlásait beszüntetni. Az amerikai delegátus szerint Európa búzatermesének 75 százalékát, míg Amerika 50-70 százalékát örölheti meg

Káprázatos fényel rendezték meg Budapestén a Szent István napi körmenetet

A „Gyöngyös bokréta” szereplői és a német diákság a körmenetben

Budapestről jelentik: Az ezidei Szent Jobb ünnepségek, az eddigiekénél is nagyobb fényel és pompával zajlottak le vasárnap a magyar fővárosban. Már a kora reggeli órákban rengetegen zárandokoltak a koronázó Mátyás-templomba s a Szent Jobb körmeneten gyöngyözve ember sorakozott fel. A körmenetben szebbnél-szebb népviseletek tündököltek, közöttük természetesen a „Gyöngyös bokréta” szereplői a magyar fantázia színpompás ruháiban. A Magyarországon maradt cserkészek között hinduk, cejloniak és nagy kíváncsiságot és érdeklődést keltve a Hitlerista horogkeresztet német ifjak voltak.

A rendőrkordon mögött, végig az utcákon, elegáns közönség, előkelő fejek és falusi emberek, fejkendős asszonyok hatalmas tömege várja az ünnep fenséges hangulatában egyesült lélekkel a körmenetet, amely az udvari várkapólnából indul ki. Elöl díszöltözötten

lovasrendőrök, cserkészek és levente-alakulatok, a plébániák zászlói alatt felvonuló rengeteg ember, majd katonai díszszázad s a testőröktől követett ereklyetartó körül, főpapok között, Serédi Jusztinián hercegprímás, Horthy Miklós kormányzó és miniszterek, politikusok, főtisztviselők között Gömbös Gyula miniszterelnök. A menetet ismét katonai díszszázad zárja be.

A koronázó Mátyás templomban a hercegprímás ünnepélyes szentmisét celebrált, majd a körmenet végeztével a Szent Jobbot egy hétre közszemlére helyezték a várkapólnában.

A körmenet végeztével a Ludovika udvarán megtartották a szokásos hadnaggyáavatást, délután a „Gyöngyös bokréta” díszelőadása volt a Városi Színházban, este tíz órakor pedig a budai oldalon fellobbantak a káprázatos, pazar tűzijáték első rakétái.

Abessziniában virágzik a rabszolgakereskedelem

Száz éve, hogy az angol világbirodalom megszüntette a rabszolgaságot

Londonból jelentik: A napokban mult száz éve annak, hogy az angol alsóházban és azután a felsőházban törvényt fogadtak el, amely megszüntette a rabszolgaságot az angol világbirodalom területén. Ekkor mintegy 700.000 néger rabszolga és rabszolganő szabadult fel.

Tévedés volna azt hinni, hogy ezzel a nyugatindiai négernek számára boldog korszak kezdődött volna el. A felszabadult rabszolgák legtöbb esetben nem tudták, mihez kezdjenek szabadságukkal. Napszámosmunkára nem voltak alkalmasok és így azután rablóbandákba tömörültek, amelyek ültetvényeket fosztottak ki, vagy pedig kalózhajókon nyugtalanították a tengert. Legérdekesebben Haiti szigetén alakultak ki a viszonyok a törvény életbeléptetése után, ahol vérszomjas néger köztársasági elemők, vagy fekete császárok uralkodtak.

Mindemellett kétségtelen tény, hogy 1838-

ban Anglia állt a rabszolgák felszabadítását célzó mozgalom élére és ezt a mozgalmat főként a brit nemesség, polgárság és az egyház támogatta. A Foreign Office, az angol külügyi hivatal, több állammal szerződést kötött és ezek a megállapodások a rabszolgakereskedelem ellen irányultak. A brit hadihajók üldözöbe vették a rabszolgahajókat az Óceánon, de ameddig Észak-Amerika déli államaiban és Braziliában a rabszolgaság volt a termelési rend alapja, képtelen volt Anglia halálos csapást mérni a rabszolgaságra. Braziliában csak a mult század nyolcvanas éveiben szüntette meg egy rendelettel Don Pedro császár a rabszolgaságot, ami az ültetvényesek nagy ellen-szenvével találkozott és óriási gazdasági felfordulást idézett elő. A rabszolgák felszabadítása Don Pedronak császári koronájába került.

Anglia küzdelme a rabszolgaság ellen pár évvel ezelőtt új állomásához érkezett. Ekkor

ugyanis a Népszövetség Anglia javaslatára határozatot hozott a rabszolgaság ellen, amelyhez negyven állam csatlakozott. Mindezek ellenére azonban, a népszövetségi főtávkárság megállapítása szerint még most is ötmillió rabszolga él a világon. Kuriózusként hat, hogy maga Anglia, amely pedig a rabszolga-ellenes mozgalom élén áll, csak 1928-ban szabadított fel Sierra Leona nevű tartományában 210 ezer rabszolgát.

A rabszolgaság főfészke Abessziniában. A negus ugyan koronázásának napján, 1930 november 2-án rendeletet bocsátott ki, amely birodalmában fokozatosan megszünteti a rabszolgaságot, a rendelet gyakorlati keresztülvitele azonban igen mérsékelt maradt, mivel a negus hatalma nem igen terjedt túl Abessziniában fővárosa, Addis-Abába határain. Legkevesebbet törődik a rendelettel Cojjim királya Hailu, aki a negusnak adót is fizet. E király birodalma a Csana-tó déli és nyugati vidékein terül el és a Kék-Nilusnál egészen Szudánig ér. Afrika eme részén még időnként rabszolgavadászatot is tartanak és hiába állanak a szudáni faluk angol védelem alatt, a rabszolgavadászok nem respektálják a dolgot. Az angol követ minden alkalomkor tiltakozik az eljárás ellen, de maga is tudja, hogy protestálása nem jár semmi gyakorlati eredménnyel. Az elrabolt rabszolgákat titkos úton Abessziniába viszik és a Vörös tenger partjaira, ahol Obok és Mokka között még ma is híres rabszolgavásárokat zajlanak le.

Libériában és a Szomáli szigeteken u. n. titkos rabszolgatartás van. Marokkó déli részén, egy feudális sejk birodalmában még ma is pompás rabszolgánok vendégelik meg az idegent. E házi rabszolgánok sorsa nem mindig szomorú, mert ezeket legnagyobb részben jó bánásmódban részesítik és családtagnak tekintik. Annyi mindenestre tény, hogy az emberiség, noha száz éve küzd a rabszolgaság ellen, még mindig nem gyúrta azt le teljesen.

A VILÁGIRODALOM

LEGSZEBB REGÉNYEI:

SIENKIEWICZ:

VIZOZON (tűzve) — — — — 90 Lei

VOLODIJOVSZKI UR (tűzve) — 90 Lei

A KERESZTES LOVAGOK (tűzve) 90 Lei és portó

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Három magyar fiú, meg a negyedik

A löweni egyetem diákjai közül doktorál az egyik. Filozófiából. A többiek szép számban hallgatják. Belgiumnak ez a városa több ország ifjúságát öleli magába, de a vizsga franciául folyik. Csendesen ül a többi között egy erdélyi magyar fiú, aki minden idegszálát megfeszíti, hogy megérthesse az előadást. A szemében még ott izzanak az erdélyi hegyek körvonalai, az erdélyi nap, de ő már csak franciául beszél. A másik két erdélyi fiúval is, — hogy megtanulja. Most egyedül ül a sok idegen között és figyeli az előadást.

A doktoráló valami ostobaságot mondhatott, mert az arcokra mosoly suhan. Az erdélyi fiú mellett magasnövésű fiatalember ül, feltűnően szép a homloka, álla kék a frissen borotvált erős szakálltól. Nincs több huszonegy évesnél. Egyedül ő nem mosolyog, meg az erdélyi. De az idegen ökle dühösen csap a levegőbe és kicsúszik a száján egy furesza szó:

— A kutyafejé!

Az erdélyi fiú felkapja a fejét:

— Ki lehet ez? Csakis magyar lehet. Ha pedig magyar, miért nem ismerjük?...

Titokban figyel. A doktoráló újabb sületlenségeket mond, mire a tömeg morgásába ő is beledob néhány magyar szót. Nem téve-

de. A szomszédja megnézte. Ennyi volt az egész. A doktorrávatás végén az idegen kiestett és eltűnt. Nyomában haladt az erdélyi, de csak annyit látott, hogy beleült egy 301-es számú kétüléses Ford-kocsiba, amelyet saját-maga vezetett.

— Hamar a rendőrségre! Kie a 301-es autó?

A rendőrségen készséggel felelnek: A 301-es kocsit duc de Bar-é és a steenockerzeli kastélyhoz tartozik.

Aznap este a három erdélyi fiú izgatottan tárgyalt:

— Kimegyünk... audienciát kérünk...

Másnap vonatra ültek, Steenockerzelbe váltottak jegyet. Zita királyné mélyen árnyalt sötét szemében mérhetetlen szenvedések visszénye parázslak. Kedvesen mondja franciául:

— Örülök, hogy eljöttök, de kérem ne zavarják a fiamat. Eppen az egyetemre készül. Az udvaron már töfög is az autó.

Elköszönnek. A folyosón páter Weber Jácint kerül szembe velük. Ő is franciául szólítja meg őket:

— Ottó királyfihoz jöttök? Kár, hogy elkéstek, ő nagyon örül, ha meglátogatják. Jöjjenek hát legalább egy kicsit az én szobámba!

A három erdélyi fiú beszerénykedik a királyfi nevelőjének szobájába, aki megkérdezi tőlük, hogy Belgiumnak melyik részéből valók.

Riadtan néznek össze. Erdély... szegény

szép hazájuk... olyan messze van! Hej, hogy kipenderülnek mingyárt innen, ha kiderül, hogy nem belgák, hanem idegenek...

Egyikük halkán mondja:

— Nem Belgiumból valók vagyunk.

— Nem? No, akkor bizonyára németek.

— Azok se vagyunk.

Szünet. A páter halvány bosszussággal kérdezi:

— Hát melyik országból valók?

A fiuknak kigyúl az arca és egyszerre mondják mind a hárman:

— Erdélyből!

Weber páter a királyfi nevelője az asztalra csap:

— A teremburáját az uraknak! Hát miért nem mondták mingyárt, hogy magyarok? tkkor már régen itt állana előtünk az az üveg bor, amit így csak ezután fogok felhozni!

Az állomáshoz gyalog mentek vissza. Nagy meglepetésükre ott állt üresen a 301-es autó. A váróteremben az autó vezetője várta őket. Mosolyogva lépett feléjük:

— Ottó vagyok! Ne menjetek vonattal, kinyitjuk hátul a kocsimat és beviszlek én Lőwenbe.

A három közül az egyik különösen megzavarodik:

— Ne méltóztasson fáradni, fenség...

Ottó királyfi szigorúan felemeli az ujját.

— Elsősorban is nem méltóztasson, ha-

Innitzer bécsi bibornokérsek felszólítást intézett a világhoz az orosz éhínség leküzdésére

Az új termés idején is tovább folyik a nagy katasztrófa. — A vallásfelekezetek megbizottait közös intézőbizottság alakítására hívja.

(Bécs). Megrázó hatású kiáltványt adott ki Innitzer Tivadar bibornok, bécsi érsek. A kiáltvány lényeges tartalma a következő:

— Semmiféle letagadási kísérlet nem tudja meg nem történné tenni azt a tényt, hogy Oroszországban az emberek százezrei, sőt milliói pusztultak el az éhínség miatt. A megkötött levelek százai jönnek a szovjetunió éhségzónáiból, különösen Ukrajnából és Észak-Kaukázusból; szemtanuk, akiknek a szavahihetősége kétségbe nem vonható, beszélnek megrázó részleteket az Oroszországban végbemenő tragédiáról.

A bibornokérsek hivatkozik *Scheptyckij* András galíciai hercegérsek felhívására, amelyben az ukrainai lakosság borzalmas szenvedéseiről beszél. Eppen úgy *Garreth Jones* angol újságíró is a helyszínről küldött tudósításokban számol be, hogy némely kerületben a lakosság egynegyedrésze pusztul el az éhínség miatt. Egyes kisebbségi népek éhségveszedelméről dr. Ewald Ammende, a nemzetiségek európai kongresszusának a főtitkára terjesztett elő jelentést.

— Már ma megállapítható, — folytatja a bibornokérsek, — hogy a katasztrófa most, az új termés idején is továbbfolytatódik. Ez a helyzet amiatt, mert az ipari vidékek élelmezéséről való gondoskodás végett a mezőgazdasági vidékek összes termését erőszakkal vették el a földművesektől. Emiatt előrelátható, hogy az orosz éhségkatasztrófa néhány hónap alatt tetőfokra fog hágni s millió emberélet esik áldozatul.

Tovább nem lehet ezt hallgatással fogadni, mert különben az egész művelt világot felelősség terheli amiatt, hogy a világ más részén a fölösleges gabonamennyiségeket megsemmisítik, s ugyanakkor Oroszországban a gabonahiány miatt a gyermekeket leölik és emberévére is vetemednek. Az emberiség és felebaráti szeretet örökérvényű törvényei nevében hivatkozik Innitzer bibornok a világ emberbaráti szervezeteire és kéri a vallásközi és nemzetek fölötti összefogást, hogy Oroszországba közösen segítséget vihessenek. Kéri különösen a „Vörös Kereszt” akcióba lépését. Kéri továbbá azokat az államokat, amelyek most újabb szerződéses viszonyba kívánnak lépni Oroszországgal, hogy szerződésük

során iktassanak be egy „emberiességi szaksz”-t is. Ebben az a kikötés foglaltatnék benne, hogy Oroszország nem akadályozza meg a nemzetközi segítő akciót, s az odavitt segítséget nem kobjozza el, hanem az inségekhez engedi.

Végül Innitzer érsek jelzi, hogy a különböző vallásfelekezetek megbizottait meg fogja hívni közös intézőbizottság alakítására. A meghívás pár napon belül megtörténik.

A felhívás ezekkel a szavakkal végződik: — Fel a közös testvéri cselekvésre, míg nem késő. Isten akarja!

Részletes jelentés a grivítai per ítéletéről

Lapunk más helyén az első telefon jelentés nyomán jelentjük a grivítai per ítéletét. Ujabb részletes jelentésünk a következő:

A hadbíró ítélete a vádlottakat a vád szerint több kategóriába osztotta. Így: fegyveres tömegben lázadásra való izgatás és ezzel kapcsolatos emberölés előidézése címén életfogytiglani kényszermunkára ítélték Doncea Constantin és Gheorghe Dumitru vádlottat; 20 évi kényszermunkára ítélték Vasilache Gheorghet, 15 évi kényszermunkára ítélték a szintén letartóztatásban levő Gh. Gheorghiu; 12 évi kényszermunkára Jon Marint; két évi börtönrre Nicolae Tudort, egy évi börtönrre Lungu Mihalachét és Jonita N. Jont. Hathónapi börtönrre Bárány Hugó kolozsvári orvosnövendéket.

A második kategóriában a Marzescu-törvény 11-ik szakasza ellen bűncselekmény címén távollétükben (in contumaciam) 10 évi börtönrre ítélték a következőket: Teodorescut (Galatz) és Wurmbrandt Richárdot.

Öt évi börtönrre ítélték: Korner Dávid, Rosenberg Alexandru vádlottakat. Egy évi börtönrre: Eschenazi Iilie és Grecu Alexandru vádlottakat. Egy hónapi börtönrre: Solomon Jakabot, kilenc hónapi börtönrre Messinger Josif, Leibovici és Stoianof Stefan vádlottakat; 8 hónapi börtönrre: Mendelovoci Arturt; 6 hónapi börtönrre Popa Nicolaot.

A harmadik kategóriában fegyveres tömegben emberöléssel elkövetett lázadás büntetett távollétükben 20 évi kényszermunkára

Tanító urak figyelmébe
ajánljuk az újra engedélyezett, III. kiadásu,
bővített Bálint Akos

„Öröm ábécé”-t.

Ara kötve: 35 lei,

tanítóknak árendeménnyel szállítja:

Márk István könyvkereskedése

Gheorgheni, jud. Ciuc

és az **Unsegélyző, Cluj.**

ítélték Tudor Alexandrut és Ghidu Alexandrut; 15 évi kényszermunkára Ghivu Stoical; egy évi börtönrre Bogatiu Panaitet.

A következő kategóriákban: emberöléssel kapcsolatosan elkövetett lázadásra való felbujtás büntetett távollétükben 20 évi kényszermunkára ítélték a következő vádlottakat: Putinica Constantin, Nuriceanu Jon, Gheorghe Alexandru, Georgescu Mihail, Tamarj Vasilie, Gheorghescu Grigore, Vlasceanu Mihail és Ghercic Tudort.

Végül emberöléssel kapcsolatosan elkövetett lázadás büntetett távollétükben elítélték 20 évi kényszermunkára Vladoiu Dumitru, Dan Stefant, Ion Dumitrescut és Jonescu Vasile. A többi vádlottakat felmentették. A hadbíró beszámította a büntetésbe a vizsgálati fogságban eltöltött időt. Az elítéltek, akiknek egyrésze az ítélet tudomásul vételekor elleneségesen tüntetett a hadbírószékhely szemből, fellebbezést jelentettek be.

Angol lenyegelezés a transfermoratorium miatt

Bukarest. Saját tud. A *Manchester Guardian* a transfermoratoriumról azt írja, hogy a külföldi hitelezőknek ez mindig eszükbe fog jutni, ha Románia újabb segílyt kér. Romániában tényleg nehéz a helyzet, de az is tény, hogy a román pénzügyek monstruózan rosszul vannak vezetve.

Kirabolták a püspök-fürdői kápolnát

A Nagyvárad melletti Püspök-fürdő szép kápolnáját vasárnap délután kirabolták. A kápolna állandóan nyitva van és nagyon kevés a napnak az az ideje, hogy ne lenne benne imádkozó lélek. A tolvaj kileste, mikor történetesen senki sem volt a templomban és a templomot kirabolta. Elvitt két nagy főoltárterítőt drága csipkével díszítve, egy vászon főoltárterítőt, egy asztalterítőt, egy szekrényterítőt tiszta csipkéből, egy kis terítőt a Szent Antal szobortól. *Kürdi* Ferencné nevű asszony azt mondja, hogy délután 4 és 5 óra között látott egy katonaruhába öltözött meztelened alakot menekülni a kápolnából. A esendőrség megindította a nyomozást.

A jugoszláviai magyarság nyáza. Szabadkáról jelentik: Szenteleky Kornél a jugoszláviai kisebbségi magyar irodalom szervezője és szorgalmas munkása, negyven éves korában Oszváron meghalt. Szenteleky Kornél „Kalangya” címen irodalmi folyóiratot adott ki és több könyve is megjelent.

Kávéházakban, vendéglőkben mindentül kéri az „Erdélyi Lapok”-at.

nem méltóztassék!... Vigyázzatok az ikes ígékrel! Másodsorban pedig siessünk, mert ugyis késtem már egy kicsit, amíg rátok vártam...

Es a három magyar fiú, meg a negyedik: a királyfi, meleg barátságot kötöttek. Ottó gyakran bekopogtatott a szobájukba, leült az ágyuk szélére, vitatkoztak, tréfálkoztak. Egyszer kijelentette:

— Ne fenségezzetek fiúk. Szólítsatok csak az otthoni nevemen: Barikának! (A *duc de Bar* = Bar hercege cimből ered).

Könnyű feladat volt. Figyelmesebb, kedvesebb jóbarát ritkán akad. Valamelyik délután újból bekopogtatott az egyik erdélyihez:

— Van időd? — kérdezte. Az erdélyi megkezdett írására mutatott:

— Nincs. Ezt be kell fejezmem.

— Meddig tart?

— Tíz percig.

— No, akkor szervusz!

Element. Tíz perc múlva az erdélyi fiú is elindult otthonról. A kapu előtt a 301-es kétüléses Ford-kocsiban nevetve fogadta Ottó királyfi:

— Nem akartalak zavarni, azért itt kint váriam rád. Na most jöjj velem! Megmutatom a rádiómat.

Ottó királyfi rádióját egy kolozsvári tanárnak, két Brüsszelben élő rádiómérnök fia szerkesztette és ők is állandózták neki. Mi-

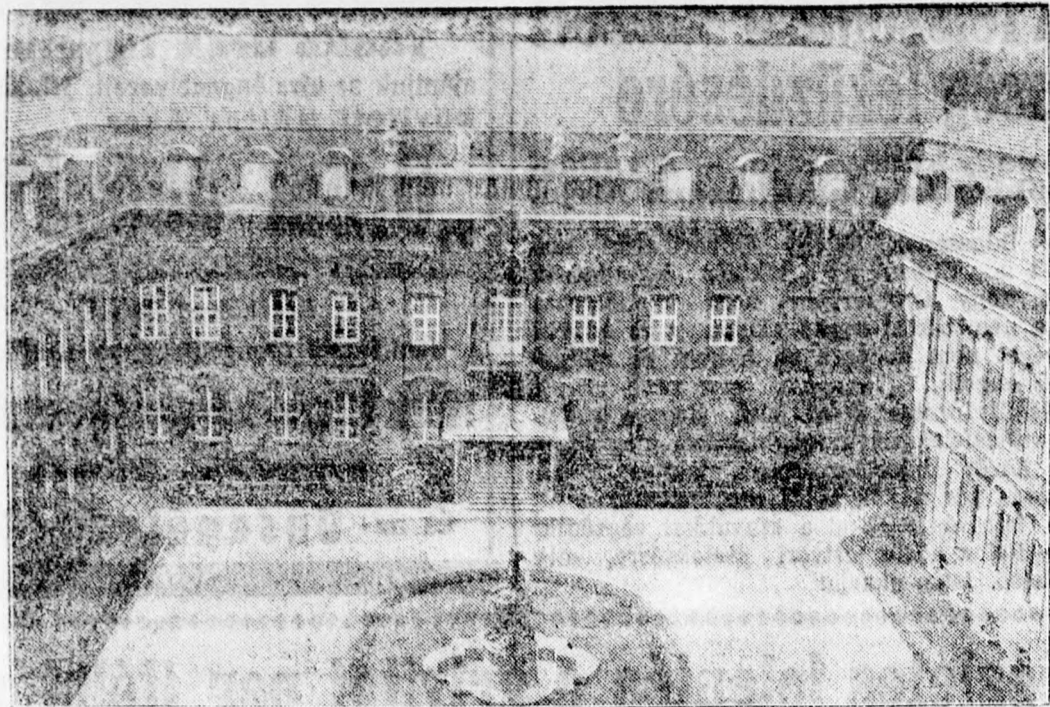
kor megköszönte, meghívta őket magához és kijelentette, hogy szeretne közelebről megismerkedni a rádió szerkezetével és törvényeivel. Szerezzenek neki valami magyar rádiókönyvet, amelyből mindezt megtanulhatja. A brüsszeli mérnökök édesapja Kolozsváron vásárolta meg azt a könyvet, amelyből Ottó királyfi megismerkedik a rádió bonyodalmaival.

Mindezt a kolozsvári egyetem hársfái alatt mondja el egy pirossapkás diák:

— Két évig voltam Löwenben, ezalatt egy évig naponként találkoztam Ottóval. Hogy elváltunk leveleztünk. Politikáról sohasem esett szó közöttünk. Húsvétkor írt utoljára. Azóta csak az újságokból tudok róla. Ő kérte, hogy most szüntessük be egy időre a levelezést. Egy éve járok a kolozsvári egyetemre. Löwen után nekem itt már nem virtus franciából jó eredményt elérni.

...Hát igen... Az életben kerekednek néha olyan forgószekerek, amelyek Belgiumban felkapnak egy diákot és Kolozsváron állítják talpra... Es felkapnak Gödöllőn egy királyfit, hogy a löweni egyetemen állítsák talpra. Es a diák itt is, ott is erdélyi diák marad, a királyfi pedig így is, úgy is királyfi lesz, legfeljebb a külső ragyogásból lesz belülről sugárzó áldott és örökös emberi érték.

Csűrös Emília.

Az újjáépített miniszterelnöki palota Berlinben. Már csak a belső díszítések vannak hátra, így a német birodalom miniszterelnöke rövidesen beköltözhet a palotába.

Az Erdélyi Múzeum Egyesület vándorgyűlése

Sepsiszentgyörgyön augusztus 27—29-én tartja az Erdélyi Múzeum-Egyesület vándorgyűlését a következő műsorral:

Augusztus 27-én, vasárnap d. e. 11 órakor a Székely Mikó-Kollégium tornatermében díszülés. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. Boros György legrégibb választmányi tag, kiküldött vándorgyűlési elnök. Titkári előterjesztések. Üdvözlések. Elnök válasza. Dr. Biró Vencel: Báthory Istvánról. (Megemlékezés születésének 400 éves fordulójára alkalmából.)

Díszülés után Gyűlési Jenő festőművész és dr. László Ferenc múzeumi igazgató sírjának megkoszorúzása. Előbbiről Kós Károly, utóbbiról dr. Tavaszy Sándor tart megemlékező beszédet. Utána közebb a Tankó-kertben. Serlegbeszédet mond az Egyesület alapítójáról, gróf Mikó Imréről, dr. Tusa Gábor.

Előadások. Aug. 27-én, vasárnap d. u. 5 órakor népszerű előadások (a Székely Nemzeti Múzeum dísztermében): 1. Dr. Veress Ferenc: Kozmetikai csevegés. (Orvostudományi szakosztály). 2. Dr. György Lajos: Magyarosan. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály). 3. Dr. Balogh Artur: Nemzet és állam. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály). 4. Husz Ödön: Az átöröklés. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály).

Aug. 28-án, hétfőn, d. e. 10 órakor népszerű előadások (a Székely Nemzeti Múzeum dísztermében): 1. Csutak Vilmos: A Székely Nemzeti Múzeum története és kulturális jelentősége. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály). 2. Dr. Koleszár László: Milyen betegségek predisponálnak rákra? (Orvostudományi szakosztály). 3. Dr. Tusa Gábor: A romániai magyar egyházak és az állam. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály). 4. Dr. Tavaszy Sándor: A nemzeti élet és művelődés kérdése. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály). 5. Dr. Szász Ferenc: A Székelyföld klimatikus viszonyai. (Természettudományi szakosztály).

Szakelőadások. (Természettudományi Szak-

MIT REJT A JÖVŐ?

Rafols Mária Élete és Jövendölései. ::

G. L. BOUE után franciából fordítva
Ara füzve 27 lei és portó.
Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

osztály. D. e. 10 órai kezdettel a Székely Nemzeti Múzeum olvasótermében): 1. Dr. Szédeczky K. Gyula: Adatok Sepsiszentgyörgy és környéke geológiájához. 2. Bányai János: A bodosi (Háromszékvármegye) kárpáti homokkőzóna földgáza. 3. Török Zoltán: Az erdélyi és ókirálysági neogén összehasonlítása.

Aug. 28-án, hétfőn, d. u. 4 órakor népszerű előadások: 1. Kós Károly: A sepsiszentgyörgyi vártemplom. (A helyszínen. Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály). A Székely Nemzeti Múzeum dísztermében kb. 5 órakor: 2. Dr. Gyergay Árpád: Fontos tudnivalók a fül-, orr-, gégszét köréből. (Orvostudományi szakosztály). 3. Deák Bertalan: A tej kémiaja és jelentősége az emberi életben. (Természettudományi szakosztály). 4. Dr. Kristóf György: Kisfaludy Sándor a Székelyföldön. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály). 5. Bányai János: A Székelyföld ásványkincseinek értékesítése. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály).

Szakelőadások (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi Szakosztály. D. u. 5 órai kezdettel. A Székely Nemzeti Múzeum olvasótermében): 1. Barabás Samu: Hamis székely ok-

A remetei római katolikus népszövetségi helyi tagozat közgyűlése új tisztikart választott. Világi elnöknek egyhangú közfelkiáltással Puskás Sámuel, alelnöknek Puskás Imrét, Puskás Antalt és Laczkó Elekot, titkárnak László Józsefet, jegyzőnek Borbáth Józsefet, pénztárnoknak Szabó Jánost választotta meg. Csoportvezetők lettek első tizből: László Péter, László Lőrinc, Bakos József, Laczkó Imre József, id. Bakos Márton, Kozma Péter, Balázs Mihály József, László József Ferencé, Barabás János, Bakos József, Laczkó Dávid István, második tizből: Lackó angi Ferenc, Borbély János, Iváron István Ferencé, Balázs Fülöp Ferenc Antalé, Borbély Antal, Balázs Fülöp Márton, Puskás István Ádámé, Borbély bartis István, Román József, Iváron János Józsefé, harmadiktizből Portik Gergely Albert, Portik Lukács Antal, Portik Dávid Lőrincé, Portik János Ferencé, Pál Márton, Fejér Ferenc, Szobó Ignác, Nagy Balázs Istváné, Borbély Mihály, Barabás József, negyedik tizből: Laczkó Antal Lajosé, Antal József Péteré, Mezei János, Bakos József, Balázs József, Kápál Ferenc, László József, Laczkó János, Brassai Mihály, László Péter Ferencé, Ferenc Ádám, Szabó Péter, Fazakas József Eleké. Dr. Hollanda János plébános előterjesztésére elhatározták, hogy a szeptember 3-iki katolikus nagygyűlésen kormennel fognak résztvenni.

levelek. 2. Bogáts Dénes: A régi Háromszék topográfiaja helynévkutatások alapján.

Aug. 29-én, kedden, d. e. 10 órakor népszerű előadások (a Székely Nemzeti Múzeum dísztermében): 1. Dr. Parádi Ferenc: Párizs Pápai Ferenc mint orvostudós. (Orvostudományi szakosztály). 2. Dr. Pál Gábor: A volt határőrrezredek vagyoni viszonyainak rendezése a határőrrezredek feloszlása után. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály). 3. Dr. Boga Lajos: Biológiai intézetek szerepe a tudomány és a népművelés szolgálatában. (Természettudományi szakosztály). 4. Dr. Schmidt Béla: Az örök harc. Küzdelem a tbc. ellen. (Orvostudományi szakosztály). 5. Dr. Ikaferdi Dienes Jenő: Ezeréves magyar-lengyel láncszemek. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály).

Szakelőadások (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály. D. e. 10 órai kezdettel. A Székely Nemzeti Múzeum olvasótermében): 1. Debreczi Sándor: Ujabb adatok Kőrösi Csoma Sándor gyermekkorához. 2. Fel-szeghi István: Adatok Sepsiszentgyörgy történetéhez. 3. Dr. Kónsa Samu: Háromszéki népdalköltészet.

Aug. 29-én, kedden, d. u. 4 órakor népszerű előadások (a Székely Nemzeti Múzeum dísztermében): 1. Dr. Török Andor: Szemelvények Kézdivásárhely történetéből. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály). 2. Dr. Márkos György: Védekezés a fertőző betegségek ellen. (Orvostudományi szakosztály). 3. Dr. Ferenczi Sándor: A Székelyföld kihalt és kihaltfélben lévő állatai. (Természettudományi szakosztály). 4. Dr. Szigeti Imre: Az örök harc fegyverei. A tuberkulózis elleni védekezésről és hathatós gyógyításáról. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály). 5. Dr. Balogh Ernő: Képek a Székelyföld geológiai jövőjéből. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály).

Szakelőadások (Természettudományi szakosztály. D. u. 4 órai kezdettel. A Székely Nemzeti Múzeum olvasótermében): 1. Dr. Boga Lajos: Apáthy utolsó mikrotechnikai módszerei. 2. Dr. Boga Lajos: Balatoni Trichopteron állcák.

A vándorgyűlés egész ideje alatt a Székely Nemzeti Múzeum a Báthory István korabeli relikviákból kiállítást rendez. A vándorgyűlés után kirándulások Sepsiszentgyörgy környékére.

Indulás Kolozsvárról gyorsvonat III. osztályon augusztus 26-án, szombaton, déli 12 óra 20 perckor. Az ingyenes elszállásolást igénylő bejelentéseket a Székely Nemzeti Múzeum elnökségéhez (Sfântu-Gheorghe Sepsiszentgyörgy, jud. Treiscaune—Háromszék megye) kell megtenni.

A kolozsvári magyar színház heti műsora:

Kedden este fél 9 órakor: **Csoda a hegyek közt.** Molnár Ferenc 4 felvonásos legendájának premierje.

Szerdán este fél 9 órakor: **Csoda a hegyek közt.**

Csütörtök este fél 9 órakor: **Timosa, a cár katonája.**

Pénteken este fél 9 órakor: **Bródy Tamás, Boskovits Sándor és Rónai Antal háromzongorás jazz-hangversenye új műsorral.**

Szombaton este fél 9 órakor: **A kék lámpás.** Operettújdonosság először.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Gül baba.**

Vasárnap délután fél 6 órakor: **A kék lámpás.**

Vasárnap este fél 9 órakor: **Kadétszerelem.**

Hétfőn este fél 9 órakor: **A kék lámpás.**

Előfizetőink szives figyelmébe ajánljuk, hogy **a Püspök-füredőbe kedvezményes jegyek** a kiadóhivatalunkban már kaphatók.

Serban Mihály népkisebbségi miniszter nyilatkozik az Erdélyi Lapoknak székelyföldi körútja tapasztalatairól

Kormányzati elvek egy olyan minisztériumban, aminek nincs meg a kellő hatásköre

Bukarest. Saját tud. Serban Mihály kisebbségi alminiszter visszaérkezett Bukarestbe székelyföldi körútjáról és megkezdte szokott munkáját minisztériumában. Ma nem is volt audienciás nap és mégis egész délelőtt tele volt az előszobája. Különösen a Magyar Gazdasági Szövetség táborából nyüzsgöttek számszerűen a kihallgatásra jelentkezők között. Egy szenátor, egy képviselő, két lapszerkesztő és néhány, a legsötétebb gettóból kiszabadult kis hirdetői ügynök, akik lapgründölés terveivel foglalkoznak. Ők tudják, miért kell nekik ehhez a kisebbségi alminiszter.

De azért Gubariu, a rokonszenves kabinetfőnök aránylag elég rövid idő alatt bejutott a miniszterhez. Serban Mihály miniszter pedig szintén igen szívesen nyilatkozott és székelyföldi benyomásairól s a székelységgel kapcsolatos elgondolásairól a következőket mondotta munkatársunknak:

A mezőgazdaság és a fatermelés válsága.

— Engem a Székelyföldön nem érhet meglepetés: gyerekkorom óta jól ismerem, — kezdte Serban Mihály alminiszter magyar nyelven. — S minthogy minden évben bejárom ezt a vidéket, nem is nagyon veszek rajta észre változást... Pedig pontos megfigyeléseket igyekeztem tenni s mint nemzetgazdász elsősorban az anyagi bázisok érdekelték, annál is inkább, mert éppen mint nemzetgazdász jól tudom, hogy a legtisztább eszményi jellegű szervezeteknek, népi megnyilatkozásoknak, legyenek bár azok kulturális vagy társadalmi vonatkozásuk, — mindennek materiális alapjának kell lennie.

— És ezt a materiális alapot figyelve meg a Székelyföldön, az a vélemény alakult ki bennem, hogy a mai viszonyokat tartva szem előtt, nem is olyan nyomoruságos a székelyek helyzete, mint ahogy annak híre jár. Pedig kétségtelen, hogy a 80 százalékosan őstermelő lakosságú Székelyföldet is erősen sújtja az általános válság, amely elsősorban a mezőgazdaság válsága. Ez nem időleges krízis, hanem a mezőgazdasági termelés új rendszerében levő folyamat, amely termelési rendszer az egyre tökéletesedő technikai eszközökkel egyre jobban kikapcsolja az embert.

— De ha a mezőgazdaságnak nincs ma konjunktúrája, éppen úgy nincs konjunktúrája a fának sem, s ennek szintén érzékenyen kell érintenie a Székelyföldet. A modern élet egyre jobban kiküszöböli a fát úgyis mint épület, ugyanis, mint fűtő vagy szerszám-anyagot.

És a Székelyföldön mindennek ellenére sem olyan rossz a helyzet, mint ahogy mondják. Miért? Azért, mert a székelységnek földrajzi elhelyezkedésénél és a történelmi fejleményeknél fogva előnyös helyzete van most. Lehet, hogy ez, amit mondok, nem fog tetsze-

ni sem Budapesten, sem Nagyváradon. De én inkább hallgatok, mintsem hazudjam. S az én véleményem ez...

Mégis nincs olyan nagy baj a székelyeknek.

— Mi a székelység szerencséje? Művelődési előnye mingyárt az, hogy a Kárpátoktól nem keletre, hanem nyugatra helyezkedett el. Nyugodtabban fejlődhetett, úgy hogy ma kézművesei és más szolgáltatásai minden konkurrenciát kiállanak. Tessék körülnézni: mennyi székely ember keresi kenyerét Bukarestben. Minden második borbély, sofőr, pincér és majdnem minden kőműves Székelyföldről kerül Bukarestbe. De nemcsak a fővárosba. Le egészen a tengerpartig: Eforiában,

Nem becülöm az olyan embert, aki feladja nemzetiségét

— En azt mondom: csak jó közigazgatás kell itt, basáskodás nélkül, s a székelységnek nyugodt, boldog élete lehet. És aki meg akar maradni magyarnak, az meg is tud maradni majd. Minden attól függ, hogy kinek-kinek a személyisége, meggyőződése, faji ereje be van-e állítva arra, hogy megőrizze nemzetiségét. Lám, én Szegeden születtem, édesapám törvényszéki bíró volt ott és 7 éves koromig nem tudtam magyarul beszélni. Mert az apám azt akarta, hogy megmaradjon a családban az anyanyelv és a román nemzeti érzés. Ezt bárki, bárhol meg tudja valósítani és tiszteletre méltó, aki megvalósítja. Lehet, hogy a Bukarestbe vagy más román vidékekre sodródott székelyek között vannak, akik házasság révén is felolvadnak a románságba. De akik visszatérnek, s a nagyobb részük visszatér keresményével szülőföldjére, azok megmaradnak magyarnak. Nem is becülöm az olyan embert, aki feladja nemzetiségét. A románságnak nincs is szüksége renegátokra, mert hiszen ki hagyja el népét, anyanyelvét, kulturáját? Csak a kevésbé értékes elem. Ezekből pedig igazán nem származik a románságra semmi haszon.

— Meg aztán, — folytatta Serban miniszter, — nem olyan könnyű megváltoztatni egy terület néprajzi jellegét. A vendek, baskok évszázdok óta elszigetelten is ősi anyanyelvüket beszélik. Az állam nyelvének elsajátítása pedig csak fegyver lehet a kisebbségek kezében. Nem kiváló fegyver volt számunkra a magyar világban hogy politikai vezéreink jól tudtak magyarul?

A földművesnek csakugyan nincs szüksége nyelvtanulásra...

Most megint ellenvetést kockáztattunk meg:

— Miniszter úr, az öntudatos, értelmiségi osztálynak a kezében lehet csakugyan fegyver az, ami a nép nagy tömegeinél, az egyszerű földművesnél az elnemzetellenedés felé vezető első lépést jelentené.

És Serban miniszter:

— A földművesnek csakugyan nincs szüksége a nyelvtanulásra. De az iparosnak már igen. Szerintem: ha valaki nagyon nagy ellensége akarna lenni a székelységnek, nem kellene mást tennie, mint nem engedni meg, hogy bár egy szót is tanítsanak ott románul. Igen, a székelység ellensége egyszerűen elzárna az általuk lakott területet a románságtól s akkor nézetem szerint néhány évtized múlva felét se találnánk meg a mai székely lakosságnak... Mert tessék csak kiszámítani, meg lehet-e élni annyi százezer embernek a Székelyföld négyzetkilométerein, mint amennyi ma a román

Manguliában mindenütt székely-magyar munkásokkal találkozok az ember. Nemrégiben Mihály vajdának építettek nyaralót a tengerparton: hát ott 50 építőmunkás közül talán öt sem volt román. Nos ezek az iparosok, munkások s máségyebek, rengeteg pénzt visznek haza Székelyföldre. Valósággal özönlik oda a pénz, mondhatni, minden családnak jut belőle s ha akad is olyan család, amelynek nincs Bukarestben dolgozó tagja, az is föltétlenül hasznát látja a nagy székely tömegek ókirályságbeli keresményének... Egyenesen irigylem a székely nép sorsát. Meg fogja uszni a világháború az őstermelést ért csapások ellenére is, mert mesterségi készsége van s nekem az a véleményem, hogy ez a jövő.

Itt ezt az ellenvetést kockáztattuk meg:

— Miniszter úr, éppen az a körülmény, hogy mondhatni az egész székelység idegenbe szóródik kenyeret keresni: építeni, ipart űzni, szolgálni — éppen ez a körülmény bizonyítja a Székelyföld módfeletti elszegényedését.

— Ez nem a szegénység jele, — válaszolta Serban miniszter, — ez képesség jele. Tessék bejárni Moldvát, Munteniát, vagy más románlakta területeket: hol lát ön olyan szolid építményű házakat, hol lát olyan jól felöltözött embereket, hol lát olyan jókarban levő marhaállományt, mint a Székelyföldön?

nyelvtanuláson is keresni tudó voltukkal megél?

Kis szünet, majd konkrét kérdéseink után így folytatta Serban miniszter:

— Persze vannak bajok és panaszok mindenütt s így a Székelyföldön is. Államsegélyek, rokkantügyek, árvizkárosultak, nyugdíjsérelmek... Ezekre vonatkozólag egy sereg beadványt, kérelmet, panaszíratot hoztam magammal s holnap, a vasárnapot ezek tanulmányozásával töltöm el. Méltánylandó panasznak látom, hogy sok helyen olyan tanítók tanítanak az állami iskolákban, akik nem beszélnek a gyerekek anyanyelvét. Hát én ezt helytelenítem és igyekezni fogok odahatni, hogy a magyarul nem tudó tanítókat helyezték vissza az ókirályságba a Székelyföldről. Mert ez pedagógiai szempontból abszolút helytelen. A végén a gyerekek nem tanulnak semmit. Már — folytatta újabb kérdésünkre Serban miniszter, — óvodáknál más a helyzet. Ezeknek látogatása nem kötelező s ha a szülő odaadja gyermekét, bizonyára azzal a szándékkal tette, hogy ott megtanuljon románul. Azért itt pedagógiai szempontok nem szólnak az ellen, hogy egyik-másik csikmegyei óvónő nem tud magyarul.

Nem kell Anghelescu-féle politika. Készülőds Szegedre.

— Általában én azt mondhatnám, hogy a románosítási szellemet nem erőszakolnám sehöl. Anghelescu rendszerét merőben kultúr-ellenesnek tartom és kormányomnak s minden politikai pártnak nyugodtan merném ajánlani, hogy sohasem lépjen Anghelescu nyomdokába, mert az iskolák útján való elnemzetlenítési törekvések úgy sem vezetnek célra.

Végül arra a kérdésünkre, hogy a székelyföldi körút alkalmával feltárt sérelmek, a be-terjesztett kérelmek és panaszok milyen elinté- zést fognak nyerni, Serban miniszter némi melankóliával kezdett minisztériuma fogyatékos hatásköréről beszélni.

Ami azt a benyomást keltette bennünk, hogy Serban miniszternek kétségkívül nagyobbak a munkaambíciói, mint amennyi cselekvési területet a kisebbségi bajok orvoslására engedélyeznek neki...

Bücsúzól még megkérdeztük Serban alminisztert:

— Milyen érzéssel készül a miniszter úr a szegedi ünnepekre?

Mire ő így felelt:

— Mint aki haza készül. Szeged városa szülőföldem nekem s boldogan, felemelt fővel megyek oda. Magammal viszem családomat is...

Jávör Béla.

MEGJELENT!

Sándor Imre: **KAT. IFJUSÁGI IMAKÖNYV**
II. KIADÁSA

Középiskolások számára egyedüli imakönyv egész Erdély területén 440 oldal, szép egész vaszonkötésben, arany nyomással.

ÁRA: 60 LEI

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Nyolcvan hitlerista diák és kétszáz földműves-színész a magyar főváros szenzációja

A Gyöngyös bokréta. Interjú a német diákok vezetőjével

Budapest. Saját tud. Megírtuk, hogy ötven-hatvanezer külföldi érkezik naponta. A világdzsembori résztvevőinek egy része még itt maradt. A Szent István-heti vendégek egyre többen jönnek. Pénteken este érkezett meg mindegyik között a legérdekesebb látogatócsoport. Nyolcvan Hitler-iffjú Németországból. Hajójuk zenekara az érkezéskor a Gott érhalta után a magyar himnusz hangjait intónálta. A kivilágított Halászbástya és a Citadella adott érdekes háttér ehhez a festői képhez. Nyolcvan szép szál barnainges, barnanadrágos, barnacsizmás fiú vigyázállásba meredve állott, míg elhangzott a magyar himnusz is.

Szombaton délből sikerült felkeresnem a tartományi csoportvezetőt, von Nahbersberget, a fiúk 28 éves tábornokát. Karján széles piros-fehér szalag, a fehér mezőben fekete horogkereszt. Szőke, egészen gyerekaróú a tábornok úr. Bemutatnak.

— Ó Erdélyből? — néz rám nyílt szemekkel. — Sokat hallottam Erdélyről. Itt nem is gondolják, mennyire ismerjük Magyarországot utóbbi évszázadának történelmét.

— Mi a benyomása Magyarországról, a magyarokról?

— Magyarországot még nem ismerem földrajzilag annyira, de most leutazunk a Balatonhoz, a Hortobágyra s a Mátrába felmegyünk. Egészen meg voltunk hatva azonban a tegnapi fogadtatástól. Az a szeretet, melegség, lelkesedés mindnyájunk számára feledhetetlen és csak növelte azt a mélyenérző szimpátiát a magyarokkal szemben, amely valamennyiünket áthat. Nemcsak minket, akik a kegyelmes miniszterelnök úr meghívására abban a szerenésben részesültünk, hogy eljöhettünk ide, a drága magyarok közé, hanem azt a kétmillió Hitler-iffjút, akik ott hon maradtak. Budapesttől mindnyáján el vagyunk ragadtalva. A Duna két partján épült gyönyörű város esodájára járhat tényleg egész Európa. Egyik oldalán hegyek, a másik síkság. Felségesen gyönyörű hely. Délelőtt fenn voltunk a várban. Megköszöntük Gömbös Gyula miniszterelnöknek a meghívást. Tiszteletünk és hódolatunk jeléül minden Hitler-iffjú nevében átnyújtottuk diszjelvevényünket. Csak ide mentünk egy csoportban. Általában négyes szakaszokban járunk, mert nem akarunk tünetést provokálni.

— Milyen volt az útjuk?

— Nagyon kellemes. Igaz, hogy a cseh határon egy kis kellemetlenségünk volt, a csehek akadékoskodtak. No de ez hamar elsimult. A jugoszlávok igen kedvesen viselkedtek.

— A csoport tagjai kikből állanak?

— Középiskolai és főiskolai hallgatók. Ebédet várják. Hosszú U-alaku asztal vi-

rágokkal diszítve áll a Cukor-utcai elemi iskola tornatermében. Minden cserép mellett két zászló. Egyik piros-fehér-zöld, a másik piros-fehér-fekete. A fiúk barna inget viselnek fekete nyakkendővel. Övükben rövid bajonett. Válogatottan szépek és csinosak. Kisportolt, izmos, vállas, daliás ifjúság.

— Hatalmas étvágyuk van. — mondja von Nahbersberg.

— Cigarettazni szabad?

— Csak engedéllyel.

Ebben a percben lépett be a fényképész. Hozta a kész csoportképeket. A tábornok úr felállt. Kijelentette, hogy senki külön ne vegyen képet, csak csoportosan lehet. A fiúk közt tapsvihar tört ki.

— Miért tapsolnak? — kérdelem.

— Minden parancsot meg kell tapsolniok.

Az értelme pedig az, hogy a német ifjú boldog és örül, ha parancsot kell teljesítenie!

— Az ifjú hitleristák között lányok nincsenek?

— De igen. Ugyanugy csoportokba tömő-

A földműves-színészek színpompás fölvonulása

A szürke, füstös pesti bérpaloták szegélyezte rideg utcákon végigsétált a mező, az erdő ezerszínű pompás virágjának bokrétaja. A Gyöngyös bokréta falusi népe a Rákóczi út, Erzsébet körút, Andrassy út, Vilmos császár úton keresztül a központi városháza udvarára igyekezett, felköszönteni elsősorban Huszár Aladár főpolgármestert, megköszönni a szíves vendéglátást. Hortobágy, Kaloosa, Boldog, Bugac, Koppányszántó, Kazár, Mezőkövesd, Mikófalva, Szentistván és még rengeleg magyar falu népe vett részt ezen a felvonuláson. Leállt a forgalom és a sietős pesti, minden iránt érzéketlen ember bámulta ezt a kétszáz földműves színészt akik gyönyörű ősi magyar viseletben vonultak végig az utcákon. A hangos csoportot négy deli hortobágyi juhász vezette.

A jóképű menyecskek kedves-ajándékokat nyújtottak át. Selyemkeszkenőt, matyóbabát, kulacsot, varrotast, szőttest. A híres magyar

Háromszáznyolcvan évet osztott ki a hadbíróóság a grivítai pör vádlottai között

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték a mozgalom két vezetőjét. Ötvenkilenc vádlottat fölmentettek

Bukarestből jelentik: A nagy érdeklődéssel kísért grivítai perben ma este 9 órakor hirdette ki a hadbíróóság ítéletét Filitti ezredes. A vádlottak tudvalevőleg azért kerültek a hadbíróóság elé, mert ez év február 15-én a grivítai CFR-műhelyekben sztrájkjal izgattak, majd pedig a kivézényelt karhatalomra fegyverlövéseket adtak le. A munkásság és a karhatalom közötti összefüggés során — mint emlékezetes — egy rendőr és hét munkás meghalt, számosan pedig megsebesültek.

Ezeknek az eseményeknek a hatása alatt lépett életbe a kormány a Marzescu—Mironescu-féle rendtörvényt és gyorsított bírósági eljárást. A grivítai per vádlottai ennek a törvénynek az intézkedései alapján kerültek a hadbíróóság elé.

A törvény szelleméhez mérten az elhangzott ítélet is rendkívül szigorú. Az ítélet szerint

Doncea vádlottat és Patrascuti Georget, akik a mozgalom vezetői voltak, életfogytiglani kényszermunkával sújtotta a hadbíróóság. Tizenkét vádlottat in contuma-

FEHÉR KÖNYVTAR.

(REGÉNYEK.)

DE LA BRÉTE: Kisértő árnny. Füzve 90, kötve — — — 120 lei
BOURGET: Szemkőzt a halállal. Füzve 60, kötve — — — 90 lei
COLOMA: Lappálták. Füzve — — — 90 lei
GARROLD: Diákológ. Füzve 45, kötve 90 lei
L'ERMITE: A pón leány. Füzve 75, kötve — — — 110 lei
GUADELUPE: (Mexikói regény.) Füzve 120, kötve — — — 150 lei
SZERAFINI: Lota naplója. Füzve 30, kötve — — — 60 lei és portó

»Erdélyi Lapok» könyvosztálya.

rúlve, mint a fiúk, csak avval a különbséggel, hogy nekik állásba menniök nem szabad. Jó feleségek és jó anyák legyenek. Térjenek vissza a női igazi hivatásához, a családi tűzhelyhez!

És ha nem tudnak férjhez menni?

Esetleg azon fordul meg, hogy nincs pénzük?

— Hitler kancellár minden szegény leánynak ezer márka hozományt ad.

A pincérek megkezdték a találást.

— Mi, a fiatalok, akik előtt nyitva áll a jövő és akik telve vannak öntudatos akarattal, — mondta többek között von Nahbersberg búcsuzóul, — Magyarországot szívünkbe zártuk.

népművészet egy-egy remekét. Aztán rákezdte a banda. A csikósok megsarkantyúzták lovukat és a menet elindult vidám dalolással a színházba, hogy a nézők ezreit gyönyörködtesék igaz, őszinte művészetükkel. Amerre elhaladtak, megdobogott a szürke kőházak szíve. Vadvirágok. A sort cigánybanda zárta be. Dalolva léptek a városháza udvarára. Majd a Himnusz elneklése után kiállt a sorból Szapannos Lukács kunszentmiklósi gazda és kérésellen, őszinte szavakkal megkezdte a felköszöntőt.

— Köszönjük szépen a szíves vendéglátást, méltóságos főpolgármester úr. Megtudtuk, hogy a nagy pesti kőházaknak is van szívük. Ez a felvonulásunk bizony közelebb hozta a falu népet a fővároshoz.

A főpolgármester lelkes szívből szívhez érkező szavakkal válaszolt az üdvözlésre, majd közléük menve, elbeszélgetett velük.

Sziklay Györgyike.

tiam 20 évi kényszermunkára ítélték. Két vádlottat 15 évi kényszermunkát róttak, három vádlottat 10 évi börtönre, kétőt 5 évi börtönre, egyet két évi börtönre ötöt egy évi börtönre, három kilenc hónapra, egyet nyolc hónapra, egy vádlottat pedig hat hónapra ítélt a bíróság.

Ötvenkilenc vádlottat felmentettek. A hadbíróóság összesen 380 évet és hat hónapot osztott ki a vádlottak között és a tárgyalás során négyszáz tanut hallgatott ki.

Kuncz Aladár:

FEKETE KOLOSTOR

Feljegyzések a francia internáltságából.

Propaganda kiadás.

Ár a gyönyörű 90 lei és portó. amatőrhöztesben

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.

Könyvujdonság!

Trochu-Arcay Nagy Bálint
Vianney Szent János,
az aisi plébános élete

A francia akadémia által pályaköszoruzott mű.
Ára füzve 150 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

s nem lag
teljes elbe
költemény
Dukai Tan
gyar költ
messze el
sége mög
gyar költ
dacára is
mellett a
övezte. Ka
a Kisfalua
a rendkiv
aki a gró
kán rende
fel tehets
hogy szer
tiszteletü
körülrajo
nyarán v
földbírtok
családi él
halt s né
kács Jud
de rövid,
aránylag
első, legé
tekbe gy
mi ritka.

Időjár

jelentése
felhőzet,
ható, sok

Bulet

potában

a láza es

Jorga

mi kong

mán Ak

hogy ke

történelm

kezett V

Erd

tud. Va

gyárvár

Ottó Ad

és hitkö

manudo

nos tölt

Lotár d

nos mo

sek vol

ség nev

mazott

(Érdeke

plébánc

szőr ta

ciát). A

nevéber

tötte S

bek kö

Bamba

je. Az

meg az

tisztalg

szerb,

ezek a

lakban

Pál pr

Délben

ebéd v

együtt

vár-gy

HIREK

Központi szerkesztőség:

Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felelőszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 602.

Dukai Takács Judit születése

1795
augusztus
22

Az első, igazi magyar költőnő volt Dukai Takács Judit, aki verseit rokkaja pergése közben írta s nem lagymatag líra, hanem komoly, erőteljes elbeszélő költemények és zengő hazafias költemények kerültek ki tolla alól. Voltak Dukai Takács Judit előtt is úgynevezett magyar költőnők, de ezek naiv kísérletezései messze elmaradnak Dukai Takács Judit tehetsége mögött, — akit joggal lehet az első magyar költőnőnek nevezni, mert fiatal kora dacára is férfi pályatársai komoly elismerése mellett a magyar közönség rokonszenve is övezte. Kazinczy Ferenc, Berzsényi Dániel és a Kisfaludyak magyar Saphonak nevezték el a rendkívül tehetséges Dukai Takács Juditot, aki a gróf Festetics György keszthelyi birtokán rendezett „Helikoni ünnepségeken” tüntetelével és olyan nagy sikert aratott, hogy szerepléséért akkor hallatlanul magas tiszteletdíjat: 100 pengő forintot kapott. A körülrajongott, nagytehetségű költőnőt 1818 nyarán vezette oltár elé Geöndeözt Ferenc földbirtokos akivel hosszú ideig élt boldog családi életet. Geöndeözt Ferenc 1830-ban meghalt s néhány évi özvegység után Dukai Takács Judit ismét férjhez ment egy ügyvédhez, de rövid, boldog házasság után 1836 őszén, aránylag fiatalon, meghalt a magyar irodalom első, legérdekesebb írónője. Költeményei kötetekbe gyűjtve jelentek meg s ma már irodalmi ritkaságszámba mennek.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a következő 24 órára változó felhőzet, élénkebb szél, a meleg csökkenése várható, sok helyen zivataros esők.

Buletin a király állapotáról. A király állapotában tegnap némi javulás állott be, de azért a láza este még mindig 39 fok volt.

Jorga képviseli Romániát a varsói történelmi kongresszuson. Bukarest. Saját tud. A román Akadémia Jorga professzort bízta meg, hogy képviselje Romániát a varsói nemzetközi történelmi kongresszuson. Jorga már meg is érkezett Varsóba.

Érdekes primícia. Temesvár. Saját tud. Vasárnap tartotta a zsufolásig megélt gyárvárosi Milleniumi-templomban Schoibert Ottó Adrián, Schoibert Péter ismert kereskedő és hitközségi alelnök fia első szentmiséjét. A manudoktori tisztelet Rech G. Géza apátplébános töltötte be, ünnepi beszédet Unterweger Lotár dr pápai kamarás újpécsi esperes-plébános mondott. Az ünnepi mise után tisztelgések voltak a plébánián. A gyárvárosi hitközség nevében Fehér Kristóf dr elnök, nyugalmazott táblai elnök köszöntötte az újmisést. (Érdekes, hogy Rech K. Géza a Gyárváros plébánosa néhány év óta most már ötödik ször tart gyárvárosi illetőségű újmisést primíciát). A többi temesvári katolikus hitközség nevében Mangold Sándor szerkesztő köszöntötte Schoibertet, a felköszöntők sorában többek közt Olariu Péter ipartestületi elnök és Bambach Alfréd, az eszperantisták képviselője. Az utóbbinak eszperantó nyelven köszöntötte meg az újmisést a szerencsekívánatokat. S a tisztelgők sorában volt végre a gyárvárosi szerb, meg a zsidó hitközség képviselője is: ezek a primícián is jelen voltak. A plébániákban az ünneplés során megjelent Magyar Pál prelátnak, általános püspöki helynök is. Délben a Mednyánszki-féle vendéglőben disztribúció volt, amelyet az újmisést nagybátyja s egyúttal keresztapja Stachler Adám temesvári-gyárvárosi hitközségi elnök adott.

Megtiltották a katonatiszteknek a játéklukok látogatását. Bukarest. Saját tud. A bukaresti helyőrség parancsnokság megtiltotta a katonatiszteknek, hogy akár egyenruhában, akár civilben megjelenjenek olyan klubokban, ahol szerencsejátékokat üznek. Különösen vonatkozik ez a tilalom a bukaresti Károly-parkban most nagy forgalmat lebonyolító játéklukbarlangra.

112 földművest kényszermunkára ítélnék gabonalapás miatt Oroszországban. Moszkvából jelentik: A GPU 14 egyént tartóztatott le Moszkvában, akiknek az a bűnük, hogy szándékosan rossz helyen tárolták a gabonát, amely által annak nagy része megrothadt. A moszkvai Elevátor igazgatójának és helyettesének ugyancsak az a vétké, hogy hibájukból az új gabona egyrésze használhatatlanná vált. Négy felelős tényleg felett a GPU kollégiuma ítélik gyorsított eljárás szerint és a vádlottakat árulás és ellenforradalom címén vonják felelősségre. A többiek felett rendes bíróság ítélik. Elfogott a GPU ezenkívül 112 földművest, akik gabonát és állatokat loptak a kollektív gazdaságokból. Kényszermunkára ítélik őket, amely ítélet ellen nincs fellebbezésnek helye.

Kadonó, Japán legelőkelőbb kereskedelmi szaktekintélye

Berlinbe érkezett. A londoni világgazdasági konferencián is ő képviselte Japánt.

A felrobbant cséplőgép megölt húsz munkást. Bukarest. Saját tud. Kisenevből jelentik, hogy Napadeni faluban felrobbant egy cséplőgép és megölt nyolc munkást, más nyolcat pedig súlyosan megsebesített. A szerencsétlenséget egy elbocsátott mechanikus rossz javítómunkájának tudják be.

A temesvári munkabíróságon nem tudnak magyarul. Temesvár. Saját tud. Az ujonnan szervezett munkabíróságot most akarják felállítani Temesváron. A munkakamarához már vagy kétszáz peres ügyet terjesztettek elő s a munkabíróság élére kinevezett két bíró is jelentkezett már. Mindketten: bukovinaiak s magyarul nem tudnak. Peres ügy is van, bíró is van, csak helyiség és berendezés nincs még. Valószínűleg egyelőre a munkakamara helyiségében tartják a tárgyalásokat.

Leégett a ház és az istálló a lovakkal együtt. Nagyváradon hétfőre virradó éjszaka eddig még ismeretlen okokból tűz ütött ki Steiner Sámuel Francia-sor 2 szám alatti házában. A tűzoltók két órai megfeszített munka után hajnali fél négy órára a tüzet lokalizálták, a ház és az istálló azonban leégett és két ló az istállóban pusztult.

Nagy a rémület Torda megyében a veszett farkasok miatt. Torda. Saját tud. A Topánfalva melletti Sectura havasalji községben még júniusban a hegyekről lerohant farkasok támadták meg a falu gazdáinak teheneit és lovait, amelyek közül többet felfaltak, többet megsebesítettek. A gazdák az állatok látszólagos felgyógyulása után el is feledték már a farkas-kalandot, amelynek a napokban rémes következményei jelentkeztek. Több tehenen és lovon a veszettség tünetei mutatkoztak s a kinlódó állatokat agyon kellett ütni. A nyári farkas-támadás következménye volt ez a lappangási idő elmúltával. A faluban nagy a rettegés amiatt főként, hogy a megveszett tehének tejét előzőleg több család elfogyasztotta. A vidéken egyébként a tordai vadásztársaság sorozatos farkas-hajtóvadászatot rendelt el s azokon az összes vadászok kötelesek megjelenni.

A munkavonat belerohant a tehervonatra. Kraiovából jelentik, hogy Stolnici és Slatina állomások között az 113. számú tehervonatot az erős lejtésű pályán hátulról elérte egy munkavonat. Több vagon kisiklott, a munkavonat vezetője meghalt, két munkás súlyosan megsebesült. A pálya 50 méter hosszúságban megrongálódott.

Nagy divat lesz a toll. A ruha-diktátorok előreláthatólag harminc évvel visszaigazítják a női divatot. Párizsban már egymásután jelennek meg a különböző, nagy, színes tollakkal díszített estélyi ruhák és széles kalapok. Különösen feltűnést kelt a kócsagtollakból készült puffos ujj. A vállak táján pedig tüllel kombinálva jelentkeznek a legváltozatosabb tollesokrok. De nem csak a lágyan omló belépek szélein, hanem a kivágások mentén is gyakran látni marabu-fodrot.

Holttest a vasúti pályán. A Kolozsvár melletti Szucság község előtt a vonat még szombaton elűtött egy ötven év körüli falusi asszonyt. A holttest a két sín között, a pályatesten maradt. Lepedővel takarták le és előírás szerint ott hagyták a sinek között, míg a kolozsvári vizsgálóbizottság kiérkezik. A vonatok átszáguldoztak szombat óta egész vasárnapig s hétfőn délelőtt is a halott fölött, csak a lepedő vették le mindig róla, hogy a vonat szele magával ne ragadjon. Kinos látvány volt az utazó közönségnek.

A magyar búza az európai piacon. Budapestről jelentik: Kállay földművelésügyi miniszter Magyarország ezidei gabonatermésének elhelyezése ügyében kijelentette, hogy már ezideig 6 millió 200 ezer métermázsza búzát helyeztek el olasz, osztrák, svájci, német és holland piacon. Közvetlenül a szezon elején Magyarország még sohasem tudott ilyen nagymennyiségű búzát elhelyezni a külföldön, úgy hogy a jelenlegi helyzetet rendkívül kedvezően ítélik meg.

Már aggódnak Gandhi életéért. Londonból jelentik: Ghandit súlyos vesebántalmakkal a fegyházból egyik ponai kórházba szállították. A Mahatma azonban ennek ellenére sem akarja félbeszakítani az éhségstrejkot. Arab nacionalista körökben aggódnak Gandhi életéért.

Zürichi zárlat. Párizs 20.20 háromnegyed, London 17.11 fél, Newyork 378 fél, Brüsszel 72.27 fél, Milánó 27.25, Madrid 43.30, Amszterdam 209.15, Berlin 123.35, Bécs 72.94, schilling 57.62, Prága 15.34, Varsó 55.85, Belgrád 700, Bukarest 308.

Nagyvárad piaci árai. (Augusztus 21.) Búza 310, rozs 220, árpa 150, zab 160, kukorica 200, Gyepszéna 45, lucerna 55, szalma 30, kővér sertés kilója 18.

AZ ÚJ, TELJES SZENTEK ÉLETE

SCHÜTZ ANTAL szerkesztésében
négy kötetben jelenik meg.

Egy kötet ára:

<p>I. kötet január—március. II. kötet április—június. III. kötet július—szeptember. IV. kötet október—december. hónapokra és életrajzokat foglalja magában.</p> <p>diszkiadás, bőrkötésben . . . . . L. 240 Luxus vászonkötésben . . . . . L. 180</p>	<p>Egyszerű kiadás, égvászonkötésben . . . . . L. 135 félvászonkötésben . . . . . L. 120 fűzve . . . . . L. 90</p> <p>Megrendelhető az Erdélyi Lapok könyvszétvályánál</p>
---	--

Az első, második és harmadik kötet már megjelent, a negyedik szeptemberben jelenik meg.

Szent Isván-Társulat kiadása.
A hatalmas mű nem hiányozhat egy keresztény család asztaláról sem.

Halálozás. Kolozsváron meghalt özv. Farkas Geróné szül. Biró Julianna 85 éves korában. Hétfőn délután temették nagy részvét mellett. Az engesztelő szentmise áldozat 22-én fél 8 órakor lesz a főtéren templomból. P. Cyprián édesanyját gyászolja az elhunytban, öt leánytestvérel együtt.

Ismét vizsgáznai fognak a rendőrtisztek. Temesvár. Saját tud. Maholnap nincsen már foglalkozási ág, amelyben valami vizsgát ne követelnének. A dohánytözsdek után most a rendőrtisztviselőknél kell vizsgáznai. S ha már nyelvvizsgára nem is lehet őket rendelni, hát másból kell vizsgáznai. Azokról a rendőrtisztviselőkről van szó, akiket a legutóbb ideigleneseknek minősítettek. Akik az újabb rendelkezéseknek nem felelnek meg, ami az előképzettséget illeti, bár annak rendje és módja szerint véglegesen ki lettek nevezve. Az „ideiglenes” rendőrtisztviselők vizsgája, hír szerint a jövő hónap közepe táján lesz Temesváron, a kerületi rendőrfelügyelőségben. A felügyelőség egész területéről. Temes-, Torontál-, Krassó-, Szörény-, Arad- és Bihar megyék ideigleneseknek minősített rendőrtisztviselőit fogják erre a temesvári vizsgára berendelni. Azonban — amint beszélük — evvel a vizsgával még nics befejezve minden. Ez, hír szerint, csak selejtező lesz s aki itt megfelel, az aztán jogot nyer ahhoz, hogy a „fővizsgára” mehessen, amelyet később Bukarestben tartanak meg.

Egy város téli és nyári fürdő nélkül. Ez a szerencsétlen város: Gyergyószentmiklós. Nincs se téli, se nyári fürdője. A hatóság a nyári fürdőt bezárta, abból az elvből, hogy jó nekik a malom árok s a hidak alja is. A város hat kilométer hosszú s bizony meggyalogol a patakért, aki a városon kívül akar fürdeni. Illő volna, hogy legalább, amikor a nagygyűlés ideje eljön, a bezárt fürdőt kinyissák, mert higiéné is van a világon, aminek fogalmát Gyergyószentmiklós is illenék ismerni.

Kártérítésért perli Temesvár várost egy utazó — a toronyóra miatt. Temesvár. Saját tud. Érdekes indokolással indított Füleki Géza kereskedelmi utazó kártérítési pert a város ellen. Füleki a várost teszi felelőssé azért, hogy egy üzleti megbeszélésről lekészt. Az elmaradt házonért kíván most kártérítést. Hogy pedig lekészt, az a kereskedelmi utazó szerint abban keresendő, hogy a gyárkültvárosi főtér nyilvános órája nyolc perccel később a belvárosi Lloyd-soron lévő nyilvános órához képest. Temesváron ugyanis számos nyilvános órát tart fenn a városi villanytelep. Ezeket az órákat — villanyórát — azonban központilag is egységesen irányítják. Így aztán érthetetlen, hogyan lehet egyik óra a másikkal szemben.

Kisegítő kántortanítót (esetleg nyugdíjast) keresek szeptembertől november 1-ig. Fizetése havi 2000 lei, stóla és butorozott szoba. Csakis jó kántori tudással és német nyelvismerettel bírók (a búcsúsok miatt) irjanak Mátray László kántortanító címére, Radna.

Könyvüldonság!

GERELY JOLÁN
A MŰVELT
LEÁNY

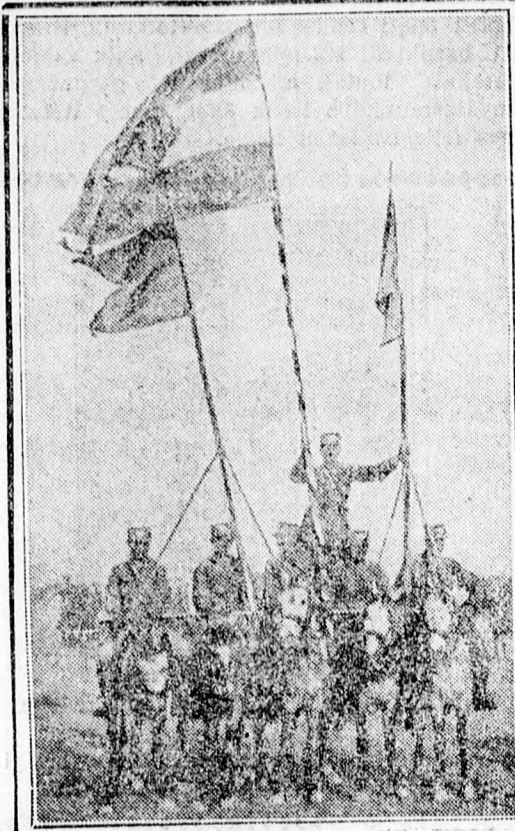
Ez az első kat. szellemű leányoknak írt illemkönyv. A pedagógusok kezében pompás vezérfonal, a fiatal leányoknak pedig szeretettel eligazító jóbát, a társadalmi élet sok külsőségeit is megkiváló szövevényeiben.

Csinos kiállításban, amatőr-kötésben, tetszetős, modern borítólappal. Ara 84 L. és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.

A Gyilkostó, mint a kirándulások központja. Amióta a vadregényes Gyilkostó felé vezető országutat Gyergyószentmiklóstól teljesen jókarba hozták a kirándulók tömege keresi fel a Gyilkostavat, ahonnan kirándulnak a közeli Békás szoroshoz s megmásszák a környező bérceket. Állandóan hangos a környék a visszhangot megszólaltató jókedvű kirándulóktól. Bizonyos, hogy az ország egyik legszebb tája ez és a mi fő, könnyen elérhető.

Küldötték Stalin könyveit Japánból. Tokióból jelentik: A japán belügyminiszterium betiltotta Stalinnak, Szovjet-Oroszország diktátorának könyveit Japánban. Stalin műveit ugyanis lefordították japán nyelvre, de a belügyminiszterium megakadályozta azok terjesztését és így Stalin japánra lefordított művei nem kerültek a könyvpiacra.

Persza lovasünnep

Riza Kán uralkodása alatt a persza katonaságot európai módon képezik ki. Különösen a lovaglásra fordítanak nagy gondot

A földéhség gyilkosságba vitt egy földműves családot. Brassó. Saját tud. Bengé József sirneai gazdálkodó a mezőn dolgozott. Munkaközben megjelent sógora Nan János két fia, György és János kíséretében. Az idősebb Nan követelte, hogy Bengé és felesége azonnal hagyják el a földet, mert az az ő tulajdona. Bengé tiltakozott a durva hangú felszólítás ellen, mert hiszen a föld közel tizenegy éve a tulajdona és feleségével hozományképpen kapta. Nan és gyermekei erre nekirohantak a gazdálkodónak és ütlegetni kezdtek. Az áldott állapotban levő asszony a veredők közé állt, de pár perc múlva véres fejével rogyott össze. A támadók az asszonyt doronggal fejbeverték, majd addig ütlegettek, amíg eszméletét elvesztette. A támadók erre elrohantak. A szerencsétlen asszonyt a könnyebben megsebesült férje hazavitte, majd behozta a brassói Márcsescu-kórházba, ahol gondos ápolás alá vették. A napokban a súlyosan sérült asszony egy gyermeknek adott életet, aki rövid idő után meghalt. A szülés után Bengé állapota is súlyosabb lett, úgy hogy nemsokára borzalmas kínok között kiszenvedett. A megindított nyomozás folyamán a csendőrség letartóztatta a vérengző Nan Jánost és kegyetlen gyermekeit.

Halál a tüzérek gyakorlatán. Budapestről jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség történt a tatonai gyakorlótéren. Guttmann Dénes 21 éves tüzerönkéntes gyakorlatozás közben olyan szerencsétlenül ugrott le az egyik ágyuról, hogy az ágyú kereké alá esett. A kerék borzalmasan összeroncsolta a fiatal önkéntest, aki még a gyakorlótéren kiszenvedett. Guttmann Dénes fia volt Guttmann Gyulának a Wiener Bankverein igazgatójának.

Balbo európai körutra indul. Rómából jelentik: Balbo olasz légügyi marsall, akinek a király hercegi rangot adományozott, a közeljövőben repülőgépen sorra látogatja Európa nagy városait. Balbo látogatásának programján eddig Bécs, Budapest, Berlin, London, Párizs és München szerepel.

Felfüggesztették a lugosi alpolgármestert. Temesvár. Saját tud. A lugosi városi választásokon tudvalevően az ellenzék győzött Biraescu Sándor dr listavezetővel az élén, aki aztán a polgármesteri székbe is került. Azóta állandó torzalkodások vannak, amelyek mögött Feier Áron dr ügyvéd áll. A küzdelem különösen Karl Márton strand- és fürdőtulajdonos — német alpolgármester ellen irányul. Most Gherman bukaresti vezérfelügyelő járt Lugoson, akinek jelentése alapján Karl alpolgármestert — arra való hivatkozással, hogy függő viszonyban van a várossal szemben — felfüggesztették. Elterjedt hírek szerint különben fel is oszlathatják a lugosi városi tanácsot.

Egyre-másra szétrombolják Temesváron a háztáblákat. Temesvár. Saját tud. Egy idő óta hol itt, hol ott, éjszakai rombolást visznek végbe ismeretlen tettesek a város utcáin. Kinn a perifériákon kezdtek. A Rónác-telepen. Azon az éjjelen egész Rónác fel volt verve éjszakai nyugalmából. Minden házban van kutya s a kutyák fellármázták a lakosságot. S akkor vették észre, hogy több utcán a háztáblákat rombolták szét, vagy vitték el. A régi háztáblák, öntvények, ugyanis még a régi magyar utcaneveket viselik, míg az új elnevezések az utcák bejáratánál vannak kifüggesztve. Akkoriban a rónáciak egyenruhás embereket láttak, hosszú vasruddal a kezükben. Azóta egyre-másra rombolják éjszakánként a háztáblákat Temesváron. Majd ebben, majd abban a városrészben. Természetes, hogy ily módon a házak falain is kárt tesznek. Most a József-város négy utcáján tépték le a háztáblákat. Voltak, akik megfigyelték a tetteseket és látták, hogy kéményseprőnek vannak öltözve. Csak nem feketék. Az elmaradhatatlan hosszú vasdoronggal a kezükben jöttek. A lakosság körében izgalom uralkodik. Azt mondják az emberek, ha le kell venni a táblákat, tegyenek nyíltan felszólítást közzé. Vagy csinálják, mint az Erzsébetvárosban, amelynek egyes részein — rendőr ment házról-házra a felszólítással, hogy másnapra le kell szedni a táblákat. Érdekes, a háztáblák természetesen a házszámokat is tartalmazták, most aztán sok helyen nehéz megtalálni — kérdezősködés nélkül — azt a házat, amit az ember keres.

Megvadult bika garázdálkodott Debrecen utcáin. Debrecenben a Magoss György-téren egy hortobágyi bika, amelyet szekér után kövte viték be a városba, megvadult a villamostól, eltépte a köteleket és a téren sétálók közül többeket felöklelt. Az emberek rémülten menekültek a megvadult állat elől. A dühöngő állat leg-súlyosabban Kiss Julianna 40 éves munkánőt sebesítette meg, akit a kórházban vettek ápolás alá. A felbőszült bika egy kirándulásról hazafelé tartó gyermekcsoporthoz is megtámadott. Négy gyermeket fellökött, de a gyerekek szerencsésül nem szenvedtek súlyos sérüléseket. A garázdálkodó bikát a rendőrök már le akarták löni, amikor az állat hirtelen kitért a térről és a Hortobágyi-úton elvágatott a pusztá irányába.

FIGYELEM! MEGJELENT!

DSIDA JENŐ:

MAGYAR KARAVÁN
ITALIAN KERESZTUL

Az „Erdélyi Lapok” társasutazása résztvevőinek különösen kedves meglepetés. A helyszíni felvételekkel gazdagon illusztrált könyv
ára 75 lei.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

SPORT

Erdély püspökének levele Pelle István tornászvilágbajnokhoz

Pelle István tornászvilágbajnok négyhetes erdélyi körutja után levelet kapott gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi püspöktől, amelyben megköszöni neki azt a derekas munkát, amelyet az erdélyi városokban végzett olimpiai gyakorlatainak bemutatásával. A levél szövege Pelle István érdemeinek a legigazabb ajakról szóló elismerés és köszönet. Ifjúságunk buzdítása céljából egész terjedelmében közreadjuk:

„Pelle István fiannak megköszönöm azt a derekas munkát, amelyet erdélyi körutja alkalmával végzett és a jó hatást, amelyet ifjúságunk testi és erkölcsi fejlesztésére gyakorolt. Köszönöm, hogy

minden egyes alkalommal szívesen közreműködött, ahol templomok építése és kifestése, valamint iskolák és intézmények fenntartására valamit áldozhatott. A jó Isten engedje, hogy a régi magyar átok többé reánk ne nehezdedjék és akiknek érdemeit a külföld magasztalólag emlegeti, a szűkebb hazában kicsinykedés el ne gáncsolja. Áldását küldi továbbí működésére, szívélyes üdvözléssel

Mailáth püspök”.

Bár csak megszívlelnék Erdély angyal-szívű püspökének intőszavait a kolozsvári és budapesti gáncsvetők!

Elégett egy község egész buzatermése.
A biharmegyei Csokaly község csaknem egész buzatermése elégett vasárnapra virradóra. Mint kisközségekben szokásos, az egész termés az egyetlen cséplőgép körül, egy szérűn volt felhalmozva s a cséplés még jóformán az elején tartott. Vasárnapra virradó éjszaka hatalmas lángnyelvek világították be a kisközséget s a nagy szárazságban a tűz percek alatt körülfutotta az átfűlt asztalokat és szalmakazlakat úgy hogy mire az éjszakai nyugalmukból felriadt falusiak első ijedtségükből és kétségbeesésükből magukhoz tértek, a primitív tűzoltófecskeendőkkel már semmit sem lehetett kezdeni s a kisközségnek nincsen tűzoltósága, mert tudvalevően az önkéntes tűzoltóságot országsszerűen régen feloszlatták. A csokalyi szérűn kilenc asztal buza és körülbelül száznegyven szekér szalma hamvadt el a rettenetes nyári tűzben, de elégett a cséplőgép is. A kár mintegy 200 ezer lei. Vasárnap a székelyhídi csendőrség jelentette a nagyváradi ügyészségnek, hogy gyújtogatással gyanúsítva letartóztattak három falusi embert.

Motorkerékpárverseny sebesüléssel. Temesvár. Saját tud. A Gloria motorkerékpáros-egyesület városközi versenyt rendezett, amelyre aradiak és rescaiak is beneveztek, de a versenyen nem jelentek meg. Bukarestből Serbanescu jelent meg. A verseny — előverseny — győztese Serbanescu (Bukarest) lett. Az első futamban első Serbanescu, második Buzzi Árpád (Temesvár), harmadik Tóth Vilmos (Temesvár). A második futamban első Serbanescu, második Tóth, harmadik Hasselhahn (Temesvár). A harmadik futam eredménye ugyanaz. A második futamban Buzzi, aki egy kanyarultnál egy másik versenyzőt meg akart előzni, megakadt ennek kerékpárján s lezuhant. Zúzott sebeket és vállpercicamodást szenvedett. Szanatoriumba szállították.

A nagyváradi Szent László nyomdában kapható

iskolai nyomtatványok:

1. Protocolul de inscriere . . . egy drb lei 3.—
2. a) Dovadă . . . . . ” ” 0.50
2. b) Declarație . . . . . ” ” 0.20
2. c) Adeverință . . . . . ” ” 0.20
3. Reg. de prezentă román és román-magyar szöveggel, elemi iskola részére . . . . . ” ” 1.50
4. Reg. de prezentă román szöveggel elemi iskola részére . . . . . ” ” 2.50
5. Reg. de prezentă óvoda részére román szöveggel . . . . . ” ” 3.—
6. Reg. de absențe și clasificare, óvoda részére . . . . . ” ” 3.—
7. Reg. de absențe și clasificare elemi iskola részére, román-magyar szöveggel . . . . . ” ” 4.—
8. Reg. de absențe și clasificare elemi iskola részére, román szöveggel . . . . . ” ” 2.50
9. Reg. de prezentă középiskola részére, román szöveggel . . . . . ” ” 2.50
10. Materia lecției, középiskola részére . . . . . ” ” 2.50
11. Catalogul clasei, középiskola részére . . . . . ” ” 2.50
12. Matricula román-magyar szöveggel, elemi iskola részére . . . . . ” ” 2.50
13. Matricula, román szöveggel . . . . . ” ” 2.—
14. Bugetul școlar elemi iskola részére . . . . . ” ” 3.—
15. a) Matricula școlară középiskola részére (Ministerul instr. felirással) . . . . . ” ” 1.25
- 15 b) Matricula școlară középiskola részére . . . . . ” ” 1.25
16. a) Testimoniu școlar elemi iskola részére . . . . . ” ” 1.25
16. b) Certificat școlar román szöveggel elemi iskola részére . . . . . ” ” 1.25
17. Stat personal . . . . . ” ” 6.—
18. Stat personal . . . . . ” ” 4.—
19. a) Adeverință . . . . . ” ” 1.—
19. b) Act de angajament . . . . . ” ” 3.—
20. Iskolai évről jelentés (jobb összeállítás) elemi isk. részére . . . . . ” ” 3.—

Japán világbajnokok

Shozó Makimo, aki az ezerméteres gyorsuszásban 12:51,6 percre és K. Kitamura az 1500 méteres versenyen 4:46,6-ra javította a világrekordot.

Crișana—Ferencváros 3:1 (1:0)

Szombaton délután 3000 főnyi közönség volt szemtanuja Ferencváros vereségének a Károly-pályán. Farkas Pál bíró sípjelére a következő felállásban futottak pályára a csapatok:

Crișana: Püllök, — Szabó II., Romanescu, — Szőke, Karlach, Pintye, — Csonka, Barátki, Máthé, Nagy, Muresan.

Ferencváros: Háda, — Korányi, Papp, — Laky, Mór, Lázár, — Tancos, Toldi, Sárosi, Kovács, Kemény.

Az első félidő a Ferencváros fölényével telik el. Szébbnél-szebb cselek érik egymást. A Fradi játékosok gyorsan lefutnak, de eredményt elérni nem tudnak. A mérkőzés 35-ik percében Papp mellett Barátki szökteti Máthét, aki Háda kapujába helyezi az első gólt (1:0).

Szünet után a Crișana kerül fölénybe. Rendkívül nagy a Ferencváros balszerencséje. Ha fel is kerülnek a Crișana kapuja elé, nem tudnak gólt elérni. A 75-ik percében Papp 16-oson belül faultol. Farkas 11-est ítélt, amelyet Barátki hálóba lő (2:0).

A második gól után Lázárt felrendelik balösszekötőnek. Kovács lemegy a pályáról. Lázár a 80-ik percében szép csel után berugja a vígaszgólt (2:1).

Utolsó percekben a Ferencváros összeszedi magát, de már késő. Az idő rövidsége miatt eredményt elérni nem tud, sőt megítélt 11-sét sem tudja értékesíteni, Sárosi Püllök kezébe

rugta a labdát. Csonka a 86-ik percben Papp mellett hálóba lövi a Crișana harmadik gólját is (3:1).

Ferencváros játékosai nem vették komolyan a mérkőzést, ezért szenvedtek súlyos vereséget. Valaki megjegyezte: Ha kikaptak is, mégis ők vitték el a 60.000 leit.

A Crișana Bartákival nagyon megerősödött s neki köszönheti a győzelmet.

Ferencváros—Kinizsi 9:1 (3:1)

Temesvár. Saját tud. A Ferencváros váradai kudarcra után briliáns játékkal lepte meg a temesváriakat, illetőleg a Kinizsivel lefolytatott versenyt elejétől végéig uralta. Négyezer néző, bíró Sepi (Temesvár) volt. A Ferencváros különösen a csatársorával imponált Sárosival a tengelyben és Stencerrel a jobbszélén. A fedezetsor ezzel szemben nem igen volt elsőrangú, a védelem pedig sokszor ingadozó. A Kinizsi részéről egyénileg Semler magaslott ki a többi játékos közül, ő is rugta a Kinizsi egyetlen gólját. A csapat gyengesége mellett dicséretére szól, hogy az utolsó percig igyekezett, iparkodott. A valóságos gólesőben már alig ismerte ki magát a közönség, a kilencedik gól vitás. A mérkőzést megelőzően Kinizsi—TAC (old boy csapatok) 1:0 (1:0) eredménnyel játszottak. Régi, ismert nevek hordozói, persze már régen nem a régi formában.

Megalakul a közeljövőben Brassóban a sporttanács

Brassó. Saját tud. Régóta kísért Brassóban az a gondolat, hogy e város fejlett sportéletét egységes, összefogó szervezet irányítsa. Cuteanu György vármegyei prefektus már a múlt évben megtette az első lépést az összes brassói sportegyesület összefogására, azonban rajta kívül álló okok miatt az ügy egy időre megfagyott. Tegnapi újra összehívott a sportbarát vármegyevezető egy előkészítő ülést, amelyre az indítást a belügyminisztériumnak egy átirata adta. Ebben felhívják a prefektust arra, hogy a romániai idegenforgalom és turizmus fejlesztése és előmozdítása érdekében a helyi illetékes egyesületek és hatóságok bevonásával turistatanácsot létesítsen.

A prefektusi irodában tartott megbeszélésen résztvettek Cuteanu György prefektuson kívül dr. Voicu Kornél polgármester, Diaconescu, a Touring Club brassói osztályának elnöke, Enescu, a labdarugókerület elnöke, Colan János tanár, Precup Aurél, Bomches, a Szász Kárpátgyógyászat ügyvezetője és Székely Géza, a Brassói Turista Egyesület titkára.

A prefektus ismertetette a nagyszabású tervet, amely főbb vonalaiban a következő:

Minden sportág összes egyesületeinek vezetői üljenek össze és válasszanak egy sporttanácsot, amelybe belekerülnének hivatalból a vármegye, a város, a rendőrség és több más közhivatal vezetői, valamint olyan egyének, akik előmozdíthatják a brassói sport ügyét. A tanács egységes vezetés és irányítás alá vonná a brassói sportot, egyeztetné a különböző sportérdekeket, megállapítaná a nagyobb sportesemények programját, propagandát fejtené ki, irányítaná az idegenforgalmat és elősegítené különböző hatóságoknál az egyesületek ügyeit. A tanács megalakulása még e hét folyamán megtörténik, amely remélhetőleg csak használni fog a sport ügyének.

Belföldi sporteredmények:

Kolozsvár: Románia—KAC 8:3 (2:1).

Ploesti: ZsAK (Szabadka)—CFR 3:2 (1:0).

Nagyvárad: Törekvés—DKASE 3:2 (2:0). Egyenlő ellenfelek küzdelme, amelyen a szerencsésebb Törekvés győzött. — Makabea komb.—Törekvés komb. 0:0.

Román—magyar válogatott ökölvívó mérkőzés rendezését határozta el a román ökölvívószövetség. Ez a találkozó volna hivatalosan az első összecsapása a két ország válogatott boxolójának. A román szövetség október 1. és november 15-ike közötti időpontot ajánlotta a magyar versenyzőknek, akik valószínűleg elfogadják a meghívást.

Magyarok fölényes győzelme a magyar—jugoszláv uszómérkőzésen. Spalatóból jelentik: A magyar—jugoszláv uszómérkőzések befejeződtek. Magyarország csapata 39:20 arányú pontgyőzelemmel verte a jugoszláv uszókat. Vízpolóban is megsemmisítő fölényrel győztek a magyarok 15:1 (7:1) arányban.

A NAC újabb győzelme Lotharingiában és Liegeben. Nagyvárad vezércsapata győzelmet győzelemre halmoz külföldi turáján. Szombaton Lotharingiában mérkőzött a Forbach FC-vel, amelyet 6:1 arányban fölényesen megvert. Vasárnap délután Liegeben játszott a NAC és 3:2 (1:0) arányban Liege csapatát is legyőzte. A NAC kitűnő formát mutatott. Különösen Bartha és Remmer csillogtak tudásukkal. Itt említjük meg, hogy Bodolát Genovába, Kocsist pedig Calaisba akarták szerződtetni.

Temesvár városa veszi át a Bánátul-sportpályát. Temesvár. Saját tud. Hosszas huzavona után Temesvár városa elhatározta, hogy átveszi a Bánátul sportpályát. A Bánátul nyolcvanezer lejt kap a berendezésért, a város pedig megfelelően karba hozza a pályát. A Bánátulnak ezek után ki kell vonulnia a telepről, azonban htenként egyszer díjtalanul tréninget folytathat. Érdekes kérelmet nyújtott be a Ripensia: hogy tudniillik neki bocsássák a pályát rendelkezésre. Ezt a kérelmet elutasították. A város a maga kezelésében kívánja a pályát tartani, de különböző versenyekre bérbé adja.

Speicher a Tour de France győztese, aki bravuros kerékpárteljesítményéért az „Országútak világkerékpármestere” címet kapta.

Magyar, atlétikai rekordok a magyar atlétikai szövetség versenyén

Szombaton kezdődtek meg a magyar atlétikai szövetség rendezésében az atlétikai versenyek a budapesti BSzKRT-pályán. A versenyek szenzációja, hogy azokon két argentinai atléta is résztvett: Oliva és Pomajevich. Mindketten új délamerikai rekordot állítottak fel. Részletes eredmények a következők:

100 méteres síkfutás: 1. Forgács 10.6 mp. 2. Gerő, 3. Gyenes.

800 méteres síkfutás: 1. Szabó Miklós 1 perc 57.6 mp., második Borsi.

5000 méteres síkfutás: 1. Oliva 15 perc 32.6 mp., 2. Kelen 15 perc 33 mp. 3. Hermann.

200 méteres gátfutás: 1. Nagy Géza 24.3 mp. (tulajdonképpen Kovács svolt az első 24.2 mp-el, de a pálya elhagyása miatt diszkvalifikáltak). 2. Boros.

Távolugrás: 1. Balogh 7 méter 49 cm. (új magyar rekord!) 2. Kolthagy 7 m. 48 cm. 3. Megyeri 7 m. 22 cm.

Rudugrás: 1. Pomaievich 411 cm., 2. Király 381 cm. 3. Hadházi.

Gerelyvetés: 1. Várszegi 67 méter 55 cm., 2. Makkay, 3. Farkas.

A pontversenyben eddig a MAC csapata 10 ponttal vezet, második helyen a BBTE csapata áll.

Az új brassói stadion alapkövetétele. Saját tud. Kissé megkésve ugyan, de végre mégis elérkezett a brassói sport fejlődésének egyik újabb nagyfontosságú állomására. Hosszú vajadás, sok tervezgetés, tanácskozás után a városi nagy sporttelep ügye annyira jutott, hogy a polgármester tegnap kitűzte az alapkövetételeinek a napját. Augusztus 26-án a városi és állami hatóságok, valamint az összes sport egyesületek kiküldötteinek jelenlétében fogja elhelyezni Voicu Kornél dr. polgármester a stadion alapkövetételeit. Az előkészítő munkálatok már folynak. A régi barompiac terét újra felmérték és kijelölték pontosan a tribün valamint a pálya helyét. A jövő hét folyamán végre komolyan hozzáfognak az építkezéshez is.

Nemzetközi motorkegypárverseny. Temesvár. Saját tud. A temesvári Glória a maga új pályáján négy hét múlva nemzetközi motorkegypár-versenyt rendez. Összesen öt ország versenyzői vesznek részt. Ausztriából Killmayer és Walla jönnek, Magyarországból Zamecnik és Kiss, Dániából Sörensen, Jugoszláviából Müller. A romániai versenyzők sorában többek közt szerepelnek Serbanescu (Bukarest), Jonescu Ovidius (eddig Nagyszében, most a Glória tagja) s a hires Cristea (Bukarest).

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.

Alkalmazás

Fiatall házaspár házmesteri vagy bármilyen állást elvállal. Kun Imre, Oradea Petőfi-u. 2.

Intézeti főzőnőnek vidékre is ajánlkozom. Özv. Gyengéné, Oradea, Strada Constanca 26.

Adás-vétel.

Butorok eladók Grundböck trafik, Szilágyi-utca 6. sz.

Uhorkeacet bármilyen mennyiségben kapható Str. Nic. Zsiga (vált Lukács György-u. 52. sz. alatt).

Eladó egy zongora és egy nagy ebédlő-szönyeg Körös-u. 15.

Betétesek!

Veszek bármely nagyváradi bankra szóló betétikönyvet és lejáró piculást készpénzért. Nagyváradi takarékszövetkezet és Marmarosch bank könyveket is.)

Konverziós bankadósok!

Váradi bankoknál levő tartozásukat kedvező feltételekkel (nagy engedménnyel) betétiel rendezhetik.

Eladók!

Sürgősen nagy engedménnyel. Leszámitolóbank, Industriabank, Kat. Nép-szövetség. Bihar megyei Tkp. Nr. Agrár Tkp. Polgári Tkp. Takaréksági és Egységsbank könyvek. Értekezni mindennap csakis délután 3 órától, Faragó, Cuza-Voda 45.

Jó karban levő használt biciklit megvételre keresek. Szt. János utca 20 Mártonffy.

Egy használt, de jókarban levő szobaajtó eladó. Bölcsöde-u. 2.

Lakás

Két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, kamara azonnalra kiadó. Váradi Zs.-u. 17.

Kiadó azonnalra a főutca 7. szám alatt egy négyszobás komplett lakás, valamint Körös-utca 15. sz. alatt egy kétszobás lakás. — Érdeklődni ugyanott lehet.

Két- és háromszobás, fürdőszobás lakások november 1-re kiadók, Berkovits Ferenc-utca 38.

Kiadó lakás. Háromszobás, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel ellátott modern magánház augusztus 15-re, Strada Delavrance (Ritók Zs.) 40. kiadó.

Kiadó azonnalra egy 3 szobás modern lakás. Cim: Oláry, Körös-u. 15.

Különféle.

Lápassy zeneiskola hegedű zongora és zeneelméleti tanszakkal. Bethlen utca 20.

A legjobb minőségű női, férfi- és gyermekcipők csak a Popovits cipészmeister Zöldfa-utca 2. sz. alatti üzletében szerezhetők be, ahol megrendelések is a legfontosabban készülnek.

Intelligens román diáklánytól társalgási órát venne urileány. Cim: Tudgr Vladimirescu 27. (Magyar-utca).

Vidéki főmegbízottaink: Arad: Brunner Lajos, Str. Bucur (Eötvös) utca 7. Brassó: Paulusz Ferenc, Közép-utca 59. — Bukarest: Jávör Béla, Str. Matei Basarab 10. — Csíkszereda: Albert István. — Dioszentmárton: Gvidó Béla, Librum könyvkereskedés. — Gyergyószentmiklós: Ferenczy Árpád. — Kézdivásárhely: Földi István, Piata Regina Maria 24. — Kolozsvár: dr. Sulyok István, Főtér 13., emelet. — Marosvásárhely: Elekcs Pálné, Főtér 60. szám. — Nagykároly: Sultész József, Str. Gen. Mosoiu 21. — Szatmár: Rencz Antal, Karitászkönyvkereskedés. — Temesvár: Missió kegytárgyüzlet, Püspöki-palota, Str. Lonovics 1. — Zsilöbölgyi képviselő: Molnár Sándor, Petroseni. — Magyarországi képviselet: dr. Léber János Budapest, I. Fehérvári-út 78. Telefon aut. 38-8-83. — Minden lapunkkal kapcsolatos ügyben tessék nevezettekhez vagy többi városokban levő bizományosainkhoz fordulni.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea (Nagyvárad) Str. Carol II. No. 5.